

Atatürkorganize

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ DERGİSİ

KASIM
2014

SAYI 109

ENFLASYON YENİDEN YÜKSELİŞTE

EKONOMİDE
YAPISAL
DÖNÜŞÜM
PROGRAMI

CUMHURİYETİ
KUTLADIK
ATA'MIZI
ANDIK

UĞURTAŞ:
GERÇEĞE
DÖNÜŞ
ZAMANI

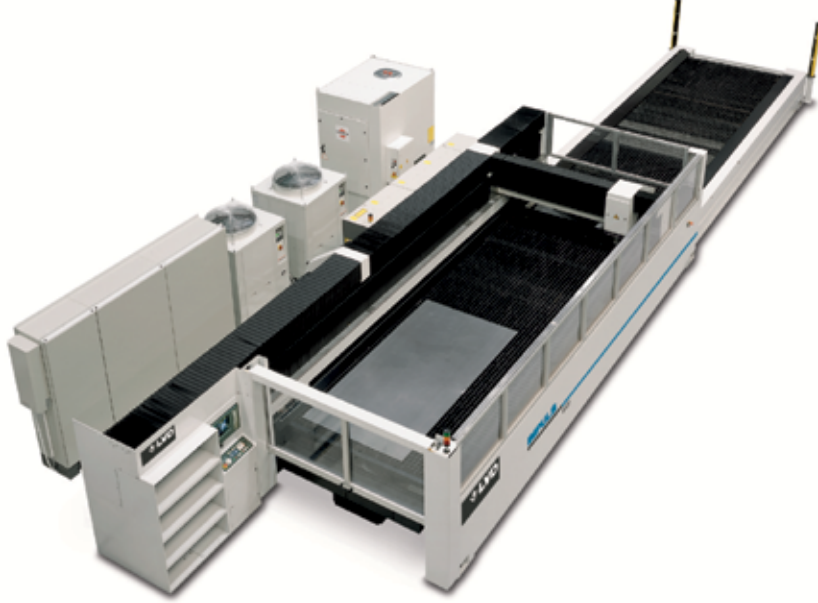
LAZER KESİM MAKİNEMİZ HİZMETİNİZDE

2000 X 6000 MM TEZGAH BOYUTU

25 MM SİYAH SAÇ KESİM

20 MM KROM SAÇ KESİM

16 MM ALÜMİNYUM SAÇ KESİM

demsac®

Demir Saç Profil Lojistik San. ve Tic. Ltd. Şti.

TEL : 0232 376 70 71

FAX : 0232 376 70 72

info@demsac.com.tr

www.demsac.com.tr

ADRES : 10044 SOKAK NO:2 A.O.S.B. / İZMİR

Üretiyoruz, Kazandırıyoruz!

7.000.000 m² alanda,
600 firma,
37.000 kişiye istihdam...

M. Kemal Atatürk Bulvarı No : 42 35620 Çiğli / İZMİR
T. 0 (232) 376 71 76 - F. 0 (232) 376 71 00

iaosb@iaosb.org.tr
www.iaosb.org.tr

Gerçeğe dönüş zamanı

Hilmi
UĞURTAŞ

İzmir Atatürk
Organize Sanayi
Bölgesi Yönetim
Kurulu Başkanı

Ülkemizde sanayici olmanın ne denli zor bir iş olduğu, revize edilmiş haliyle açıklanan Orta Vadeli Plan ile bir kez daha ortaya çıktı. Kimi kesimlere göre bilinenler itiraf edildi, kimilerine göre ise bu plan bile hala çok iddialı. Bana sorarsanız da, bu plan tam bir gerçeğe dönüştür. Bu durum bize ekonominin söylemlerle değil, gerçeklerle yönetilebileceğini göstermiştir.

SAHİBİ
İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı
Hilmi UĞURTAŞ

SORUMLU MÜDÜR
Serap AKYOL AKSÜYEK

YAYIN İCRA KOMİTESİ
Hilmi UĞURTAŞ - Enver OLGUNSOY
Nedim ATILMA - Hüseyin DOĞAN -
Serap AKYOL AKSÜYEK

Muhabirler
Meryem Fulya YAZICIOĞLU
Bestenigar BAZIKI

YÖNETİM YERİ
İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
M. Kemal Atatürk Bulv. No:42 - 35620
Çiğli / İZMİR
Tel: (0232) 376 71 76 Fax: (0232) 376 71 00
E-mail: iaosb@iaosb.org.tr
Web: www.iaosb.org.tr

BASKI:
Hürriyet Matbaası
5501 Sokak No: 6 Kat: 1 Tuna Mah. Camdibi - İzmir
Telefon: (0232) 435 69 69
Faks: (0232) 462 31 62
www.hurriyetmatbaa.com
Atatürk Organize Haber, İAOSB'nin aylık yayın
organidir. Dergide yayınlanan yazılar kaynak
gösterilerek alıntı yapılabilir. Yayınlanan yazılar aksi
belirtilmedikçe İAOSB'nin resmi görüşünü yansıtmaz.
İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece
yazarlarına aittir.

Uğurtaş, Makedonya 22 Devlet Bakanı Naumoff'u ağırladı

- 8 Orta Vadeli Program'dan yeni vergiler çıktı
- 11 Ekonomik ve sosyal katkısı en yüksek acil yatırımlara öncelik
- 12 Babacan: Yüzde 9 enflasyonla olmaz
- 14 IMF'den Türkiye için yeni değerlendirme
- 15 Sanayi üretimi beklendiği gibi
- 16 OVP, ihracat ve büyüme nasıl yorumlandı?

Enflasyon yeniden zirvede

TÜİK verilerine göre yurt içi fiyat endeksi de Ekim ayında yüzde 0.92 yükselirken 10 aylık artış yüzde 8.22 oldu. Üretici fiyatlarındaki yıllık enflasyon da Ekim sonu itibarıyla yüzde 10.10 oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, tüketici fiyatlarındaki 10 aylık artış yüzde 8.45'i buldu. Ekim sonu itibarıyla yıllık enflasyon da yüzde 8.96 ile yüzde 9.0'a dayandı.

TÜİK verilerine göre, yurt içi üretici fiyat endeksi de Ekim ayında yüzde 0.92 yükselirken, 10 aylık artış da yüzde 8.22 oldu. Üretici fiyatlarındaki yıllık enflasyon da Ekim sonu itibarıyla yüzde 10.10 oldu.

Tüketici fiyatları endeksi, enerji zamlarının yürürlüğe girdiği Ekim ayında yüzde 1.90 ile beklentilerin üzerinde yükseldi. Üretici fiyatlarındaki aylık artış da yüzde 0.92 oldu.

Banka ve aracı kuruluş ekonomist ve analistleri, tüketici fiyatlarında Ekim ayında yüzde 1.7-1.8 dolayında artış bekliyordu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, tüketici fiyatlarındaki 10 aylık artış yüzde 8.45'i buldu. Ekim sonu itibarıyla yıllık enflasyon da yüzde 8.96 ile yüzde 9.0'a dayandı. Tüketici fiyatlarındaki artış, Ocak ayındaki yüzde 1.98'den sonraki en yüksek artış oldu.

Ekim 2014'te endekste kapsanan 432 maddeden, 62 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 302 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 68 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Aylık tüketici fiyatları

Aylık en yüksek artış, yüzde 9.95 ile yeni sezon ürünlerinin vitrinlere çıktığı giyim ve ayakkabı grubunda gerçekleşti. Konut ile ilgi-

li harcamalar yüzde 2.94, gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 2.65, lokanta ve otellerde yüzde 0.86 ve çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 0.74 artış gerçekleşti.

Enerji zamlarına karşılık, küresel piyasalarda düşen petrol fiyatlarına paralel olarak akaryakıt fiyatlarına yapılan indirimle, aylık en fazla düşüş gösteren grup yüzde 0.18 ile ulaştırma oldu.

Ana harcama grupları itibarıyla 2014 yılı Ekim ayında endekste düşüş gösteren bir diğer grup ise yüzde 0.10 ile haberleşme oldu.

Yıllık tüketici fiyatları

Tüketici fiyatlarında yıllık bazda en fazla artış yüzde 14.34 ile lokanta ve oteller grubunda oldu.

Fiyatlar, bir önceki yılın aynı ayına göre gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 12.56, sağlık harcamalarında yüzde 9.91, çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 9.14 ve giyim ve ayakkabıda yüzde 8.83 artış gerçekleşti.

Aylık üretici fiyatları

TÜİK verilerine göre, yurt içi üretici fiyat endeksi de Ekim ayında yüzde 0.92 yükselirken, 10 aylık artış da yüzde 8.22 oldu. Üretici fiyatlarındaki yıllık enflasyon da Ekim sonu itibarıyla yüzde 10.10 oldu.

Enerji zamlarının etkisi

Hükümetin geçen ay sonu açıkladığı enerji zamlarının etkisiyle, sanayide en yüksek artış yüzde 6.92 ile elektrik ve gaz sektöründe yaşandı. Bunun yanında diğer yüksek oranlı artışlar, su ve suyun arıtılması ve dağıtılması yüzde 2.54, bilgisayarlar ile elektronik ve optik

ürünler yüzde 2.39 alt sektörlerinde gerçekleşti.

Buna karşılık kok ve rafine petrol ürünleri yüzde 5.64), ham petrol ve doğal gaz yüzde 2.30 ve deri ve ilgili ürünler yüzde 1.56 ile bir ay önceye göre fiyatların en fazla gerilediği alt sektörler oldu.

Merkezin hedefi şaşı

Enflasyon Ekim ayında bir önceki aya göre yüzde 1.9 yükselerek beklentilerin üzerinde gelirken, yıllık enflasyon yüzde 8.96'ya çıktı. Böylece kısa bir süre önce enflasyon hedefini yıl sonu için yüzde 7.6'dan yüzde 8.9'a yükselten Merkez Bankası'nın hedefi bu aydan şaşı.

Elektrik ve doğalgaza Ekim'de yapılan yüzde 9'luk zam, gıda fiyatlarında yüksek seyirle giyim fiyatlarındaki artış, geçen ay enflasyonu artıran temel unsurlar oldu. Merkez Bankası Enflasyon Raporu'nda yıl sonu için enflasyon tahminini yüzde 7.6'dan yüzde 8.9'a yükseltmişti. Raporun tanıtımında konuşan Başkan Erdem Başçı, 2015'te enflasyonda önemli düşüş olacağını belirterek "Bu herkes için sürpriz olacak düzeyde olabilir" diye konuştu.

Yıllık değişimler

TÜFE'de yıllık bazda en yüksek artış, yüzde 14.34 ile lokanta ve oteller grubunda oldu. Bunu, yüzde 12.56 ile gıda ve alkolsüz içecekler, yüzde 9.91 ile sağlık, yüzde 9.14 ile çeşitli mal ve hizmetler, yüzde 8.83 ile giyim ve ayakkabı izledi. Geçen ay endekste kapsanan 432 maddeden 62'sinin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 302 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 68 maddenin ortalama fiyatlarında da düşüş gerçekleşti. Ana sanayi grupları sınıflamasına göre, Ekim'de en yüksek aylık artış, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme yaşandı. Yıllık bazda en yüksek artışın gözlemlendiği bölgeler, yüzde 10.32 ile 'Şanlıurfa, Diyarbakır', yüzde 10.03 ile 'Balıkesir, Çanakkale', yüzde 9.60 ile 'Ankara', yüzde 9.47 ile 'İzmir', 9.44 ile de 'Tekirdağ, Edirne, Kırklareli' olarak kayıtlara geçti.

Bölüşüm ilişkileri bozuluyor

Enflasyon tutmayınca bedeli çalışanların ödediğine dikkat çeken Prof. Dr. Hayri Kozanoğlu'na göre, enflasyon öngörüsünün tutmaması bölüşüm ilişkilerini de

özellikle asgari ücretli aleyhine bozuyor.

TÜİK'in açıkladığı enflasyon verilerini yorumlayan İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hayri Kozanoğlu, tüketici fiyatlarının Kasım ve Aralık'ta küçücük artışlar halinde bile yeniden çift haneye çıkacak olmasına dikkat çekerek, asıl önemli noktanın enflasyonun bölüşüm ilişkilerine nasıl yansıdığının görülmesi olduğunu söyledi.

Başta asgari ücretliler olmak üzere kamu çalışanlarının maaşlarının hükümetin ve Merkez Bankası'nın bir sonraki

yılın enflasyon öngörüsüne göre hesaplandığını belirten Kozanoğlu'nun görüşleri özetle şöyle:

Orta Vadeli Program'da hükümet 2015 için enflasyonu yüzde 6.3 olarak öngördü. Emekli ve çalışanlara yapılacak zamlar bu öngörü üzerinden yapılacak. Hedefler tutmayınca gerek hükümet gerek Merkez Bankası hedefleri revize edecek ama çalışanlar bedel ödeyecek.

Merkez Bankası'nın hedefleri genel olarak şaşı. Her defasında yukarı çektiler. Enflasyon her defasında öngörülenden fazla gerçekleştiği için bölüşüm ilişkileri bozuluyor. İkinci bir nokta olarak; 2013 Ekim'inden 2104 Ekim'ine yüzde 9 civarındaki artışın alt kalemlere bakıldığında en fazla sıçrayan kalemini yüzde 12.56 ile gıda ve alkolsüz içkilerin oluşturduğu görülüyor. Bu da bölüşüm ilişkileri üzerinde etkili. Çünkü, TÜİK verilerine göre en yoksul yüzde 20'lik kesim, gelirinin yüzde 20'sini gıdaya harcıyor. Yüksek gelirlilerde bu oran yüzde 15 civarında. Böylece yoksul yurttaş enflasyondan çok daha fazla etkilenmiş oluyor.

Üçüncü bir nokta da vergiler... Maktu vergiler, bir önceki yılın tüketici fiyatları üzerinden belirleniyor, en son açıklanan rakamlarla yüzde 10 artış getirilmiş oldu. Maaşlar hükümetin öngörülen enflasyon üzerinden artarken, yurttaşın ödediği vergi, gerçekleşen enflasyon üzerinden oluyor.

Şampiyon domates!

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, geçen ay zam şampiyonu domates oldu. Domatesin fiyatı yüzde 43.03 artış gösterdi. Bu ürünü fiyatı yüzde 32.14 artan kadın botu ve fiyatı yüzde 32.08 artan erkek kazağı izledi.

Ekim'de fiyatı en çok artış gösteren diğer ürünler arasında yüzde 28.78 ile kadın hırkası, yüzde 27.42 ile erkek ceket, yüzde 26.36 ile anorak tipi erkek kabını, yüzde 25.93 ile kadın kabını, yüzde 23.49 ile çocuk kazağı, yüzde 16.50 ile kabak, yüzde 15.61 ile çarliston biber, yüzde 14.42 ile kuru soğan yer aldı.

En çok limon ucuzladı

Geçen ay fiyatı düşen ürünlerin başında ise limon geldi. Ekim'de limonun fiyatı yüzde 29.16 düşerken, bu ürünü fiyatı yüzde 29.13 düşen yurt içi bir hafta ve daha fazla süreli turlar ile fiyatı yüzde 21.49 azalan yurt dışı bir hafta ve daha fazla süreli turlar izledi.

Ekimde elmanın fiyatı yüzde 8.42, kuru fasulyenin fiyatı yüzde 6.50, nevreşim takımının fiyatı yüzde 4.72, tavuk etinin fiyatı yüzde 4.44 azaldı. Geçen ay fiyatı en az artan ürün ise yüzde 0.10 ile benzinli otomobil oldu.

TÜİK'in tüketici fiyatları endeksine göre, ekimde aylık bazda fiyatları en fazla artan ürünler ile bunların bir önceki aya göre değişim oranları şöyle: Domates 43.03, Bot (kadın için) 32.14, Kazak (erkek için) 32.08, Hırka (kadın için) 28.78, Ceket (erkek için) 27.42, Kaban anorak tipi (erkek için) 26.36, Kaban (kadın için) 25.93, Kazak (çocuk için) 23.49, Kabak 16.50, Çarliston biber 15.61, Kuru soğan 14.42, Patates 13.81, Fındık içi 12.23, Elektrik ücreti 9.03, Doğalgaz 7.93, Salatalık 5.32, Patlıcan 4.37, Mercimek 3.80, TV yayın masrafları diğer (çanak anten, uydu alıcısı) 3.26, Soba 2.14.

Ekim'de fiyatı en fazla düşen ya da en az artan seçilmiş maddeler ile bir önceki aya göre

değişim oranları (yüzde) ise şöyle: Tüpgaz 0.27, Toz şeker 0.25, Otomobil (benzinli) 0.10, Otomobil (dizel) -0.17, Normal buzdolabı -0.23, Dana eti -0.31, Koyun eti -0.37, Pirinç -0.81, Margarin -1.65, Mazot -2.13, Benzin -2.54, Yumurta -3.34, Tablet (bilgisayar) -4.18, Tavuk eti -4.44, Nevresim takımı -4.72, Kuru fasulye -6.50, Elma -8.42, Yurt dışı bir hafta ve daha fazla süreli turlar -21.49, Yurt içi bir hafta ve daha fazla süreli turlar -29.13, Limon -29.16.

Moody's'den Türkiye'ye uyarı

Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Türkiye'nin dış kırılganlıklarının kredi notu ve banka, şirket profilleri üzerinde baskı oluşturduğuna ifade etti. Moody's'in raporunda, "Türkiye'nin dış sermaye akışında dalgalanmalara maruz kalmasında son dönemde artan jeopolitik riskler, devam eden ülke içi siyasi belirsizlikler, ABD Merkez Bankası'nın gelecek yıla kadar yükseltmeyi planladığı kısa vadeli faiz artışı beklentisinden dolayı azalan likiditenin etkisi oldu. Moody's'e göre, bu sıkıntılar Türkiye'nin kredi notu, bankalarının ve şirketlerinin kredi görünümüne baskı yapıyor" denildi.

Kredi kurumu aynı zamanda, yabancı sermaye akışlarının maliyetlerinin ülkenin dış finansman ihtiyaçlarının 2014-2015 GSYH'sinin yüzde 25'ine denk geldiği bir zamanda artmasını beklediğini de ifade etti.

Moody's'in açıklamasında, "2010-2013 dönemindekinden daha zayıf bir büyüme görünümü Türkiye'nin kredi notu üzerinde tehdit yaratıyor" ifadesine yer verildi.

Açıklamanın devamında, "Kamu finansmanı kredi notunun güçlü bir yanı olsa da not, ekonomik büyümedeki yavaşlama ve kırılgan yatırımcı güveninden olumsuz etkilenebilir" denildi.

Tüketici güveninde Ekim ayında keskin düşüş

Tüketici güven endeksi Ekim ayında yüzde yüksek oranda azalarak, Şubat ayından sonra yılın en düşük düzeyine geriledi. Genel ekonomiye ilişkin güvende de düşüşle, tüm alt kategoriler “kötümser” düzeye geriledi.

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliğiyle hazırlanan tüketici güven endeksi, Ekim ayında bir önceki aya göre yüzde 4.9 azalarak, 74.0 düzeyinden, 70.3 değerine düştü.

Genel ekonomide karamsarlık

Tüketici güveninde Ekim'deki en sert düşüş “genel ekonomik durum beklentisi”nde gerçekleşti. Eylül ayında 102.1 olan genel ekonomik durum beklentisi endeksi yüzde 10.5 azalarak, Ekim ayında 100 düzeyinin altına inerek 91.3'e düştü.

Bu düşüş, gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha iyi olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin sayısının bir önceki aya göre azaldığını gösterdi.

İşsizlikte artış bekleniyor

Tüketici güveninde ikinci büyük erozyon da işsizlik konusunda gerçekleşti. İşsiz sayısı beklentisi endeksi bir önceki aya göre yüzde 6.3 azalarak, Ekim ayında 73.7 değerine düştü. Bu düşüş, gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısında artış

bekleyenlerin oranındaki artıştan kaynaklandı.

Maddi durumlar da bozulacak

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi de bir önceki aya göre yüzde 1.1 azaldı. Eylül ayında 91.2 olan endeks değeri Ekim ayında 90.2 düzeyine geriledi. Bu düşüş, gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durumunun daha iyi olacağını bekleyenlerin oranının azalmasından kaynaklandı.

Tasarrufta iyimserlik

Hanelerde maddi durumların bozulacağına ilişkin beklentilere karşın, tasarruf etme olasılığını ölçen endeks yüzde 9.4 arttı. Buna karşılık, endeksin değeri hala çok düşük düzeylerde kaldı.

Eylül ayında 23.9 olan endeks, Ekim ayında 26.1 değerine yükseldi. Bu yükselme, tüketicilerin gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme ihtimallerinin bir önceki aya göre arttığını göstermektedir.

100'den küçükler kötümser

Anket sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi 0-200 aralığında değer alabilmektedir. Tüketici güven endeksinin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu göstermektedir.

Jak Eskinazi: İhracatçı para kazanmıyor

Türkiye'nin önde gelen ihracatçıları arasında yer alan Jak Eskinazi, ihracatçının üzerinde yıllardır süregelen kur baskısının rekabetin önündeki en önemli engeller arasında yer aldığına dikkat çekerek, "İhracatçı bugün para kazanmadan iş yapıyor" dedi.

İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili, İsrail'in İzmir Fahri Konsolosu, Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçı Birlikleri Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, İzmir Ekonomi Üniversitesi Müttevelli Heyeti Üyesi görevlerini başarı ile sürdüren Jak Eskinazi ihracatçıların her türlü olumsuzluğa rağmen ayakta kalabilmek adına farklı arayışlar içerisinde olduklarını vurgulayarak, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Gerçek ortada... İhracatçının üzerindeki kur baskısı senlerdir devam ediyor, kaldı ki rakamlar da bu tabloyu destekliyor. Tüm bunlara rağmen ihracatçıların verimliliği arttırarak, daha avantajlı alım kanalları bularak bir şekilde çözüm bulmaya çalışıyorlar. Bu baskıya rağmen ihracatçıların daha ne kadar dayanır, bu da ayrı bir soru işareti. Türkiye'de bazı şartlar değişirken dövizin üzerindeki baskının da biraz azalması lazım. Bunların hepsi bizim söylediğimiz gibi ihracatçıyı rahatlatan önlemler olabilir ama enflasyona da negatif etkileri var. İhracatçı bugün bir şekilde yolunu bulsa da yaptığı işten para kazanmıyor."

Faizlerin düşürülmesinin ihracatçıya büyük destek sağladığını vurgulayan Eskinazi, faiz politikasının son yıllarda dengeye oturmaya başladığını dile getirdi. Günümüzdeki faiz politikalarının geçmiş dönemlere nazaran daha başarılı olduğuna dikkat çeken Eskinazi, ülkemiz ihracatçıların yaşadığı avantajları ve dezavantajları şöyle sıraladı:

"Türkiye'de artık Ar-Ge ve inovasyon ön plana çıkmaya başladı. Ar-Ge yatırımlarının son yıllarda ciddi bir tırmanışa geçtiğini görmek mümkün. Bu, Türkiye'nin ihracatı için iyi bir gösterge. Çünkü klasik mallar yapmıyoruz, artık mutlaka katma değerli mallar yapmaya çalışıyoruz. Konfeksiyon sektöründe bile artık fason değil mutlaka kendi kreasyonunu satan fabrikalar iş yapmaya başladılar. Fason iş yapanların ayakta kalabilmeleri çok zor. Çünkü klasik mallar ihaleye çıkıyor dünyada. Tabi ki bizden daha ucuza ürün satanlar da var. Haliyle mallarınız elinizde kalıyor. Ancak değişik mallar yaptığınız

sürece her konuda şansınız var. Ar-Ge bir anda gelişecek bir şey değil. Bu bilincin Türkiye'de gelişmeye başlamış olması çok iyi bir adım. Bu bilinçle önümüzdeki yıllarda Kore'ye benzer ekonomilerin kapısını açabiliriz. Bunu çok iyi takip etmemiz, teşviklerle desteklememiz lazım. Bugün Ar-Ge teşvikleri çok ciddi destekleri barındırıyor. Sanayicilerimizin bunları çok iyi takip etmesi lazım. Tüm bu teşvikler yarın bize yol su elektrik olarak geri gelecek.

Dünyada bir para bolluğu var. Bu para bolluğu sayesinde de bizim ihracatımızı geliştirme şansımız var. Bugün Çin'in bile gelir seviyesi yüksek olan bölümü Avrupa nüfusundan fazla. Bu nedenle Çin de aslında hiç fark etmediğimiz ve hatta ihmal ettiğimiz çok iyi bir pazar. İhracatçıların yeni yeni Çin pazarına da girmeye başladılar. Bugün Çin'e ithalat- ihracat oranımız bire on beş seviyesinde. Bu oranı dengelememiz, en azından o biri beşlere çıkarmamız lazım ki o pazarda yerimizi aldığımız zaman söz sahibi olabilelim. Bugün Avrupa pazarımız varsa Uzakdoğu'da da ciddi bir pazar var. Bunu ihmal etmememiz lazım. Senelerce bu pazarlar ihmal edildi ama bugün gıdadan sanayiye önemli miktarda ihracat var oralara. İhracatçılarımız yeni pazarlara gidiyor artık. Son dönemlerde Afrika pazarı da ihracatçımız için çok önemli bir hale geldi. Afrika, gelir seviyesi düşük olmasına rağmen sıfırdan başlayan ülkeleri barındırdığı için ihmal edilmemesi gereken bölgeler arasında yer alıyor. Amerika'ya fazla giremiyoruz çünkü Amerika'nın kendi içinde kapalı pazarı var. Avrupa Birliği'nin ABD ile yapmaya çalıştığı serbest ticaret anlaşmasının hayata geçirilmesinin ardından Türkiye dışarıda kalırsa o zaman çok büyük problemler yaşarız. Buna da mani olmamız için farkında olmamız

yetmiyor. Bir şeyler yapmamız, çok çalışmamız, o serbest ticaret anlaşmasının mutlaka içinde olmamız lazım ki ihracatımız sıkıntıya düşmesin." Türkiye ekonomisinin lokomotifleri olan ihracatçıların yeterli desteği alamadığının da altını çizen Eskinazi, geçmiş yıllarda ihracatçıya prim desteği verildiğini hatırlatarak "İhracatçının önünde engel olmasınlar yeter. Ortadoğu'daki politik durum bizi etkiliyor. Türkiye'nin ciddi

hammadde ve enerji problemleri var. Zamanla bunların aşılması lazım. Herkes üzerine düşen vazifeyi yaparsa Türkiye'nin geleceğinde bir sıkıntı olmaz" diye konuştu.

Enflasyon verileri nasıl yorumlandı?

Enflasyon beklentisi ve reel faiz

Mahfi Eğilmez / Radikal

Benim 12 ay sonraki enflasyon tahminim Ekim ayı beklenti anketinde çıkan yüzde 7,5 tahminine yakın bulunuyor. O nedenle ben hesaplamalarımda yüzde 7,5 – 8,0 aralığını esas alıyorum.

Beklenti anketinde çıkan yüzde 7,5 oranlı enflasyon beklentisini esas alarak mevduat ile devlet tahvilini kıyaslayalım. Devlet tahvillerinde gelir vergisi

stopajı mevduat faizinden farklı olarak yüzde 10 oranında alınıyor. Bugün geçerli olan gösterge faizi (yüzde 8.60) ve en gerçekçi tahmin olarak görünen beklenti anketindeki 12 ay sonrasının enflasyon beklentisini (yüzde 7.5) esas alarak reel faiz hesaplamasını şöyle yapabiliriz:

Net Nominal Faiz = $(8,60) - (8,60 \times 0,10) = \% 7,74$
Reel Faiz = $((1 + 0,0774) / (1 + 0,075)) - 1 = \% 0,22$

Demek ki en gerçekçi görünen beklenti anketindeki tahmini esas alırsak bugün parasını bankaya TL mevduat olarak yatıran bir kişi için reel faiz yüzde 0.39, devlet tahvili alan bir kişi için ise reel faiz yüzde 0.22 olarak çıkıyor.

Enflasyon hedefin üzerinde

Deniz Gökçe / Akşam

Geçen yılı yüzde 7.4 ile hedefin yaklaşık 2.5 puan üstünde tamamlayan enflasyon, bu yıl da hedefin üzerinde gerçekleşecek. Bu sürpriz bir gelişme değil. Nitekim Merkez Bankası kısa bir süre önce yıl sonu enflasyon tahminini yüzde 8.9'a yükseltmişti. Ancak, geçen yılın Kasım ve Aralık aylarında tüketici fiyatlarının toplam binde 5 oranında yükseldiği göz önüne

alınırsa, bu yılın son iki ayında tüketici fiyatlarında görülecek daha hızlı artış enflasyonu yeniden yüzde 10 seviyesine yaklaştırabilir.

Türkiye ekonomisinin en büyük zayıflığı dış âlemde gerçekleşebilecek sorunlardan etkilenmek. 'FED politika değiştirir, bizi gebertir' tezlerin-

den bahsetmiyorum. Bizim en gündemde olan risklerimiz mesela Rusya ekonomisine uzun yıllardır oldukça endeksli olmamız veya şu anda düşük olan petrol fiyatlarının yeniden yükselmesi veya Ortadoğu'da hemen yanı başımızda çıkabilecek savaşının sonuçlarından etkilenmemiz konusu gibi faktörler. Hatırlanırsa Türkiye aslında 1998 yılında da Rusya'nın ekonomik sorun yaşamaması nedeniyle kendi ekonomimizde daralma yaşamıştı. Asya'daki 1997 krizi petrol fiyatlarını 10 dolara indirmiş ve Rusya ekonomisi 1999 yılının sonunda ancak toparlanabilmişti. Bu süreçte 1998'de Rusya'dan döviz kaçıışı ile döviz rezervi 11 milyar dolara inmişti. Ama paranın değer kaybı birkaç yıl sonra Rusya'nın ihracatının artmasına neden olarak nerede ise 10 yıl süren bir büyüme getirmişti. O dönemde Türkiye'de iş başında bir koalisyon vardı, koalisyonu dışarıdan destekleyen Deniz Baykal da sorunlu ekonomik ortama rağmen hükümete desteğini çekmişti. Böylece biz de oldukça kötü duruma düşmüştük ve IMF ile anlaşma yoluna gitmeye mecbur kalmıştık.

Ayşe Hanım Teyzem'in enflasyonu...

Güngör Uras / Milliyet

Enflasyon hesabı her ay 432 maddenin fiyatındaki değişime bakılarak belirleniyor.

Ayşe Hanım Teyzem gibiler daha çok gıda maddelerinin fiyatıyla ilgileniyor. Gıda maddeleri fiyatları da 129 maddenin fiyatındaki ortalama değişime göre belirleniyor. Ekimden ekime bu 129 gıda maddesi ile alkolsüz içeceklerin fiyatındaki artış yüzde 12.56 oldu.

Ayşe Hanım Teyzem, Ali Rıza Bey Amcam gibi orta ve ortanın altı gelir grubundakiler ülke enflasyonunu belirlemek için fiyatı izlenen 432 maddenin, gıda enflasyonunu belirlemek için fiyatı izlenen 129 maddenin hepsine para harcamazlar. Onlar için önemli olan, zorunlu gıda maddeleri fiyatındaki, elektrik, gaz, dolmuş fiyatındaki değişimdir.

İşte o nedenle Ayşe Hanım Teyzem ile Ali Rıza Bey Amcam gibiler, aylık enflasyon rakamları açıklandığında "Bu rakamlar gerçekçi değil... Biz cebimizden çıkan paraya bakarız. Enflasyon daha yüksek" derler.

Tüketici fiyatı, son kullanıcının ödediği fiyattır.

Ama onun gerisinde, üretici fiyatı, toptancı fiyatı vardır. Üretici fiyatının arkasında da mal ve hizmetin maliyet rakamı durur.

İşte onun için "Tüketici fiyatı neden arttı?" diyerek merak edenlerin öncelikle üretici maliyetlerine bakması gerekir.

Tüketici fiyatlarının (daha basit anlatımıyla, enflasyonun) üretici maliyetlerinin üzerinde artması da mümkündür.

Eğer bir mal ve hizmetin üretimi yetersizse, mal ve hizmet arzı talebin altında kalmışsa, tüketici fiyatı maliyetin üzerine çıkar.

Eğer piyasada para bolsa, tüketici fiyatları ile üretici fiyatları arasındaki fark büyür.

Enflasyon Merkez'i yine ters köşe yaptı Erdal Sağlam - Hürriyet

Merkez Bankası Başkanı Erdem Başçı, Ekim ayı enflasyonu ile birlikte düşüş olacağını belirtirken, 2015 başlarında ise şaşırtıcı bir düşüş olabileceğini söylemişti.

Başçı'nın bunu söylemesinin ardından 1 hafta geçti ve açıklanan Ekim ayı enflasyonu ile birlikte yıllık enflasyonda düşüş değil artış görüldü.

Ekim ayında tüketici fiyatlarıyla (TÜFE) enflasyon, 1.78 olan ortalama beklentilerin üzerinde, yüzde 1.90 olarak gerçekleşti. Böylece yıllık TÜFE artışı eylül sonunda yüzde 8.86 iken ekim sonunda 8.96'ya çıktı. Ekimde üretici fiyatlarıyla (ÜFE) enflasyon ise yüzde 0.92 olarak gerçekleşirken, yıllık bazda ÜFE artışı çift haneyi geçip, yüzde 10.10 oldu.

Yılın son iki ayındaki muhtemel enflasyonun seyrine gelince; 2013 yılı Kasım ayında yüzde 0.01, Aralık ayında ise yüzde 0.46 oranlarında TÜFE fiyat artışları gerçekleşmişti. Dolayısıyla bu yılın son iki ayında yıllık enflasyonda düşüş değil artış olması daha muhtemel. Yüzde 9 sınırındaki oran yılsonunda çift haneyi bulur mu dersiniz; bunun daha çok kurlar ve enerji fiyatlarındaki seyre bağlı olacağını söyleyebiliriz.

Erdem Başçı Enflasyon Raporu'nu açıklarken, yine değiştirdiği enflasyon koridorunu bu kez 8.9 ortalama, yüzde 9.4 üst sınır olarak açıklamıştı. Bence çift hane bulunmasa da koridorun üst sınırının da yine üstüne çıkılacak gibi gözüküyor.

Başçı aynı toplantıda 2015'in ilk aylarında şaşırtıcı düşüşler olacağını söylemişti. Baz etkisine

baktığımızda, yani 2014 Ocak ayı TÜFE oranlarına baktığımızda oranın yüzde 1.98 olduğunu görüyoruz. Bu nedenle ocak ayı sonunda belki yıllık bazda 1-1.5 puanlık düşüş olabilir ama bunun şaşırtıcı bir indirim olacağı şüpheli. Kaldı ki; 2014 Şubat ayı TÜFE artışı yüzde 0.6 idi, yani ilk aydan sonra yine ciddi düşüş olma ihtimali de çok zor.

Merkez Bankası 2014 yılı enflasyon hedefini ilk önce yüzde 5 olarak saptamış, daha sonra adım adım yükseltmişti. Bir süredir çift hanenin eşliğinde dolaşan enflasyon hedefi için Merkez Bankası 2015'de yüzde 6 hedefini veriyor. Başçı, beklentilerin gerçekleşmeyi etkilediğini söylüyor. Doğru, ama hedefi tutturmak için gerekeni yapmak yerine, sürekli hedef değiştirerek hem Merkez Bankası itibarının zedelendiğini, hem de yarattığı güvensizlikle beklentilerin yükseltilmesine neden olduğunu unutmuyor.

MB'nin anketinde enflasyon şoku

Yıl sonu ve 24 aylık enflasyon öngörülerinin yukarı doğru hareketlenmesi ile TCMB'nin faiz indirmek için sığınacağı bahane kalmadı. 14 Kasım günü yayınlanan TCMB Beklenti Anketi'nde ucuz petrol katılımcıların geleceğe karamsar bakışına ilaç olmadı. Cari açık tahmini ve bileşik faizler bir ölçüde aşağı revize edilirken, yıl sonu ve 24 ay sonrası için enflasyon öngörülerini gözle görülür ölçüde yukarı çekildi. Kur tahminleri değişmedi, yani katılımcılar TL'nin ucuz petrol ve daralan cari açıktan yararlanarak değer kazanacağına pek ihtimal vermiyor. 2015 büyüme beklentisi ise Orta Vadeli Ekonomik Program hedefinin 0.5 puan altında kaldı. Bu sonuçlardan sonra Beklenti Anketi'ni çok önemseyen TCMB'nin Para Politikası Kurulu toplantısında faizleri indirmesi olasılığı oldukça düştü.

Garanti Bankası Ekonomik Araştırmalar Birimi Kasım Beklenti Anketi sonuçlarını şu notla değerlendirdi:

Petrol fiyatlarındaki belirgin düşüşe rağmen, Ekim ayında beklentilerin üzerinde gelen aylık enflasyon verilerini takiben Kasım'da da enflasyon beklentilerinde iyileşme olmadı. Enflasyon beklentileri; 2014 yılsonu için yüzde 9.16'dan Aralık 2011 sonrası görülen en yüksek seviye olan yüzde 9.22'ye ulaştı. Orta vadeli enflasyon beklentileri olan gelecek 12 ay sonu için beklentiler ise geçen ayki yüzde 7.54'ten yüzde 7.50'ye düşerken, 24 ay sonu için ise geçen ayki yüzde 6.79'dan yüzde 6.87'ye Haziran 2010 sonrası görülen en yüksek seviye) çıktı.

Hedef: 2018'de 1.3 trilyon dolarlık ekonomi

25 maddeden oluşan Yapısal Dönüşüm Planı'nın ilk paketi açıklandı. Başta enerji, sağlık, lojistik, Ar-Ge alanlarında olmak üzere 9 madde ve 417 eylem planı var. İlk paket reel sektör alanlarına yoğunlaştı.

Başbakan Ahmet Davutoğlu, 'Güçlü ve Dengeli Büyüme için Yapısal Dönüşüm' başlığıyla Onuncu Kalkınma Planı kapsamında öncelikli dönüşüm programlarına ilişkin eylem planlarını açıkladı. 25 alanda geniş kapsamlı dönüşüm öngören eylem planları çerçevesinde yeni hamle dönemini başlatacaklarını belirten Davutoğlu, dünya ekonomisi ve ticaretindeki hızlı dönüşümün her ülkenin kendi ekonomik yapısını gözden geçirmesini zaruri hale getirdiğini vurguladı. 2000'li yıllarda dünya ekonomisi küçülürken Türkiye ekonomisinin büyüme trendine girdiğine işaret eden Davutoğlu, bunun da siyasal istikrarın yanı sıra, çok iyi planlanmış, bütçe disiplini sağlanmış, finans sektörünün güçlendirildiği, reel sektörün de bu çerçevede ciddi bir atılım gerçekleştirdiği döneminin sonucu olduğunu söyledi.

Başbakan Davutoğlu, programların gruplarını ve ilk dokuz programa dair 417 eylem planını

açıkladığı toplantıda, "Yapısal dönüşümde 5 ana temel olacak; bunların ilki siyasi istikrar ile ekonomik öngörülebilirlik arasındaki ilişkinin sürdürülmesi olacak" ifadelerini kullandı. Yapısal dönüşümde ikinci unsurun insani kalkınma ve insan kaynağının güçlendirilmesi, üçüncü unsurun üretim teknolojisindeki değişime uyum olacağını kaydeden Davutoğlu, dördüncü unsurun ekonomideki entegrasyon ve bütüncül ekonomi anlayışı, beşinci unsurun ise ekonominin dünya ekonomisi ile tam entegrasyonla hareket etmesi olacağını belirtti. Davutoğlu, "Üretim teknolojisindeki değişime öncülük yapmayı hedefliyoruz. Küreselleşmenin tetiklediği teknolojik dönüşüm içerisindeyiz. Bu 9 madde reel ekonomi ile ilgili olacak, önümüzdeki haftalarda 8 maddelik makroekonomik adımlar, sonrasında 8 maddelik insan odaklı yapısal dönüşüm adımları açıklanacak" dedi.

2000'li yıllarda dünya ekonomisi küçülürken Türkiye ekonomisinin büyüme trendine girdiğine işaret eden Başbakan Davutoğlu, bunun siyasi istikrar ve iyi planlanan bütçe disiplini ile sağlandığını söyledi.

Kamuoyuyla paylaşacağız

Davutoğlu, eylem planlarının bir temenni olmayacağını, çalışmaların izleme komiteleri tarafından aylık olarak takip edileceğini bildirdi. Başbakan, 2018 sonunda hedeflerinin GSYH'yi 1.3 trilyon dolara çıkarmak, cari açığın GSYH'ya oranını yüzde 5.2'e, işsizliği ise yüzde 7'ye indirmek olduğunu belirtti.

Davutoğlu, 9 sektörel dönüşüm programı ve 417 eylem planının temel hedefinin, ülkedeki verimliliği artırmak, öngörülebilirliği ve sürekli kalkınmayı teminat altına almak ve hesap verilebilirliği güçlendirmek olduğunu bildirdi. Davutoğlu, "Uygulamada getirdiğimiz her yeniliğin sonuçlarını kamuoyuyla paylaşacağız" değerlendirmesinde bulundu.

İthalata Bağımlılığın Azaltılması

Cari açığın arkasında bu sebep vardır. Bu problemi çözmek önemlidir. Türkiye'nin ihtiyacı belirlenerek MTA'nın yurt dışında da madencilik yapacağını sağlayacağız. Enerjide kullanılan teçhizatın yurt içinde üretilmesini sağlayacağız. Yurt dışından alınmayacak. Demir sektörünün hurdaya bağımlılığını azaltacağız. Sanayi stratejisini revize edecek sektörel stratejileri bulacağız.

Teknoloji Alanlarında Ticarileşme Programı

Öncelikli sektörlerde teknoloji yatırımlarını destekleyeceğiz. Enerji, sağlık, hava, uzay sektörlerinde teknoloji yatırımlarını destekleyeceğiz. Ülkemizde test alt yapısını geliştireceğiz. Kobilere başta olmak üzere girişimciler ve yatırımcılar arasındaki bağları geliştireceğiz.

Kamu Alımları Yoluyla Teknoloji Geliştirme Programı

Kamu alımlarında orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerindeki yerli firmaların paylarını artırmayı hedefliyoruz. Uluslararası yükümlülüklerimizi de dikkate alarak yüksek teknoloji ürünlerde kamu alım garantili tedarik modelinin uygulanabilmesi için Kamu İhale Kanunu ve ilgili birincil ve ikincil mevzuatta gerekli düzenlemeleri yapacağız. Yüksek teknoloji ürünlerde kamu alım garantisine dayalı üretim yapılabilmesi için ürün bazlı yerli tedarik modelleri geliştireceğiz.

Yerli Kaynaklara Dayalı Enerji Alım Programı

Bu alana özgü yeni destek programları bulacağız. Kurumlar arası koordinasyonu destekle-

yeceğiz. Linyit kaynaklarımızı ekonomimize kazandıracacağız. Dış ticaret gibi önemli bir konuda da zaafı gidermeyi umut ediyoruz.

Enerji Verimliliğini Geliştirme Programı

Enerji verimliliğini arttırmaya yönelik mekanizmalar geliştireceğiz. Bilinçlendirme programlarını yaygınlaştıracacağız. Enerji verimliliği yatırımlarını geliştirmek için programlar bulacağız. Sanayide yüksek verimli motorları geliştirmeyi destekleyeceğiz. Akıllı ulaşım sistemlerini yaygınlaştıracacağız. Termik santrallerde atıklardan azami seviyede yararlanacağız.

Tarımda Su Kullanımını Etkinleştirilmesi

Modern sulama metodlarına yaygınlaştırmayı amaçlıyoruz. Arıtılmış sularına sulamada kullanılma alanlarını araştıracağız. Bu program ile modern sulama tesisi sayısını her yıl yüzde 10 artıracacağız. Yeraltı su kullanımında kayıt ve kontrol sağlayacağız.

Sağlık Endüstrilerine Yapısal Dönüşüm Programı

Yönlendirme komiteleri oluşturacağız. İlaç ve tıbbi ilaç alımlarında yerli üretimi arttıracacağız. Biyo teknolojik ilaç alanlarında araştırmaları geliştireceğiz. Kobilere yönelik finansal destek mekanizmaları bulacağız.

Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Programı

Sağlık turizminde hedef ülke bazında programlar hazırlayacağız. Bu alanda hizmet verecek işletmelere ağırlık vereceğiz. Yabancı dil başta olmak üzere çalışanlara eğitim vereceğiz. Yurt dışı tanıtım kapsamında geliştirmeler yapacağız.

Taşımacılıktan Lojistiğe Dönüşüm Programı

Lojistik alanda çalışan tüm kurumlar için programlar kuracağız. Ulaşımında elektronik sistemleri geliştireceğiz. Devlet demir yollarının yapılanmasını tamamlayacağız. Gümrük işlemlerini hızlandıracacağız. Gümrük kapılarının sayısını arttıracacağız. Ürünlerimizi daha az maliyetle ulaştıracacağız.

Dünyayı Besle, Yeryüzünü Önemse

Anımsıyorsanız size daha önce “gerçek yiyecekler” başlığı ile bir yazı yazmıştım. Orada uzmanların bazı yiyecekleri (yumurta, işlenmiş tereyağı vs.) uzun zaman gereksiz yere yasakladığından söz etmiştim. Bu gün şu “gerçek yiyecekler” den biraz daha söz etmek istiyorum. Gerçek yiyecek tanımını, doğal gıda denince, ekolojik gıdanın algılanması nedeni ile kullanıyorum. Aslında amacım işlenmemiş yiyeceklerden söz etmek. Zira gıdaları işlemeye sokarsanız çeşitli sakıncaları ortaya çıkıyor. Işıl işlem, koruyucular, katkı maddeleri vs. gıdaların doğallığını bozuyor ve bir anlamda gerçek olmayan “nylon” yiyecekler ortaya çıkıyor.

Doğanın, milyonlarca yıldır sunduğu yiyecekler, insanı için daha yararlı. Hatta hem insan, hem gezegenimizi düşünürsek bu gıdaların ekip biçilmesi, etlik hayvanların beslenme yöntemleri de önem kazanıyor.

Örneğin 80’li yıllarda Dünya Bankası, yoksulluğun ve açlığın sona erdirilmesi için “endüstriyel tarımı” öneriyordu. Ancak bu gün bakıyoruz 30 – 40 yılda ne açlık halloldu, ne de sağlıklı gıdaya ulaşabilme gerçekleşti. Hala dünyada 805 milyon kişi yeterli gıdaya ulaşamıyor. Endüstriyel tarım ve endüstriyel besicilik olsa olsa “nylon” yiyecekleri arttırdı. Bu neoliberal politikalar, dev tarım şirketlerini, GDO’lu tohum şirketlerini, hayvanı yerinden bile hareket etmeyerek besi hayvancılığı yapan firmaları zengin etti o kadar. Ha bir de tabi gezegenimizi tüketti, küresel iklim değişikliğinin tetikleyicisi oldu. Bu uygulamalar küresel gaz emisyonunun yüzde 17’sinden sorumlu olduğu gibi, kullanılan kimyasallar (ilaç-gübre vs.) çevre kirliliğine yol açtı. Gelişmiş ülkelerin büyük çiftçilerine ve ihracata verdiği destekler, az gelişmiş ülkelerde tarımı bitirdi, küçük çiftçiler tarımdan koptu. Bu gün, “ithal etsek daha ucuz” anlayışı ülkemizde de geçerli ve uygulanıyor. Sonuçta o hep çok övündüğümüz dünyanın gıda üretimi kendine yeten bilmem kaçınıcı ülke konumundan koptuk, gıdasının çoğunu ithal eden ülke konumuna geldik.

2000’li yıllar uygulanan tarım ve gıda politikalarının bir işe yaramadığını, sürdürülebilir olmadığını gösterdi. 2007 – 2008 yıllarında yaşanan gıda krizleri bu endüstriyel uygulamaları gözden geçirme gereği doğurdu. Bu nedenlerle Birleşmiş Milletler ve Dünya Gıda ve Tarım Örgütü, 2014 yılını uluslararası “Aile Çiftçiliği” yılı olarak ilan etti. 14 Ekim 2014’te kutlanan Dünya Gıda Günü’nün sloganı da şöyleydi; “Aile Çiftçiliği: Dünyayı besle, yeryüzünü

önemse”

Bu arada, Dünya Bankası da 2009’da yayımladığı raporda, küçük çiftçilerin desteklenmesi gereğini vurgulayarak, 80’li yıllarda önerdiği endüstriyel tarımı destekleme politikasından vazgeçti.

Şimdi dileyelim ki bizim hükümetimiz de küçük çiftçiyi destekleme kararı alsın, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın görevleri arasından çıkarttıkları kooperatifçiliği desteklemeyi ve

daha önce yasaklanan yerel tohum üretip satmayı tekrar canlandırsın. Küçük ölçekli gıda üretimi için mutlaka bir atelye gereğinden vazgeçsin.

Bu gün, bilinçli tüketici, aralarında toplanıp köy-lüden tabiatla gezip otlanan hayvan alarak, kestirip etini paylaşıyor. Doğal gübre ile gübrelenmiş, kontrollü tarım ürünlerini bulmaya çalışıyor. Bu arama sırasında ulaştığı yer, küçük çiftçi oluyor. Ancak gerçek yiyeceklerle böylece ulaşabiliyor.

“Toplum Destekli Tarım” uygulamaları organize ediliyor, yerleşim yerlerine yakın küçük üreticiyi hem desteklemeye çalışıyor, hem de yerinde denetleyerek sağlıklı gıdaya ulaşabiliyor. Hatta o küçük çiftçinin üretim planlamasını ve desteklenmesini de tüketici istekleri yönlendiriyor. Zira o ürünleri alacağını taahhüt ediyor. Bu da o küçük çiftçinin risklerini azaltıyor, moralini düzeltiyor ve giderek göç olgusuna da pozitif etki ediyor.

2014 yılında gıda fiyat artışı, normal ortalama enflasyondan yüzde 15 daha fazla olduğu düşünülürse, giderek “tüketici – gıda üreticisi” yaklaşması süreci gibi görünüyor. Tabii burada da başka bir soru ortaya çıkıyor: O küçük çiftçi ne ölçüde bilinçli tarım ve hayvan besleme yapıyor. Yine bunun için teşkilatı bile lağvedilen ve çiftçinin bilinçlenmesinde rol alabilecek, ziraai mücadele kurumunun hükümet tarafından daha modern bir şekilde tekrar kurulması gerekiyor. Küçük çiftçiye kontrollü olarak ulaşamayanlar için de, hal dışında satışların önlenmesi, hallerde kalıntı analizlerinin tam olarak yapılması, problemli ürünlerin imha edilmesi, gerekiyor. Hatta yabancı ülkelere kalıntı problemi nedeni ile iade edilen veya gümrük kapılarında döndürülen ürünlerin de vatandaşa yedirilmemesi gerekiyor.

Bakin bugün “gerçek gıdalardan” başladık nelerle geldik. Bu gıdalara ulaşmak çok ta kolay değil. Bu konuda en önemli yaptırım, bilinçli tüketicinin baskısıdır. Gerçek gıdaya ulaşmak için önce tüketici istekli olmalı, bu tür gıdaları öğrenmeli, üretkenleri bulmalı, denetlemeli veya denetlenmelerini sağlamalıdır.

Anonim şirketlerde genel kurul kararlarının butlanı

“İptal edilebilir” genel kurul kararlarının yanı sıra, meydana gelişlerinde kurucu unsurlardan birinin olmaması veya konuları bakımından emredici hükümlere aykırı olan genel kurul kararlarının “yok veya batıl” oldukları da Türk Ticaret Kanunu’nda “genel kurul kararlarının butlanı” başlığı altında düzenlenmiştir. Kanunda butlan sebepleri somut bir şekilde gösterilmiştir.

Genel kurulun, özellikle,

■ pay sahibinin, genel kurula katılma, asgari oy, dava ve kanundan kaynaklanan vazgeçilmez nitelikteki haklarını sınırlandıran veya ortadan kaldıran,

■ pay sahibinin bilgi alma, inceleme ve denetleme haklarını, kanunen izin verilen ölçü dışında sınırlandıran

■ anonim şirketin temel yapısını bozan veya sermayenin korunması hükümlerine aykırı olan kararları batıldır.

Bu durumlarda, iptal davası değil, genel kurul kararının yok olduğunun tespiti anlamında bir tespit davası açılır.

Batıl genel kurul kararları işlem güvenliği açısından önemli bir sakıncayı içerirler. Şirketin bir kararının, kararın alınmasından yıllar sonra bile ileri sürülebilmesi tehlikesi ve tehdidi, şirket yönetiminde pay sahiplerinde, alacaklılarda ve sermaye piyasasındaki potansiyel yatırımcılarda büyük tedirginliğe sebep olabilir. Yıllar sonra butlanın mahkemece tespiti ise o kararın kurduğu bir çok ilişkiyi çoğu kez geriye etkili olarak ortadan kaldırır. Bu sakıncası sebebiyle mahkemelerin geçersizlik kararlarını ayrıntılı ve çok yönlü değerlendirmeler sonucu sakınarak vermeleri yanında, kanun koyucunun da iptal edilebilirlik ile butlanın sınırlarını açıkça belirlemesi gerekir.

İptali kabil kararlar, mahkemece iptal kararı verilinceye kadar geçersiz olmadıkları için, sağlıklı bir genel kurul kararının hukuki sonuçlarını doğurur ve iptal davası açılrsa bile bu genel kurul kararının uygulanmasına- mahkemece bir tedbir verilmediği sürece- devam edilir. Buna karşın yok veya hükümsüz-batıl sayılan bir genel kurul kararı, başlangıçtan itibaren hiçbir hukuki etki ve sonuç doğurmadığı için, hükümsüz (batıl) olduğunun tespiti kararına kadar da geçerliliğinden bahsedilemez. Bu hüküm farklılığı nedeniyle, hükümsüz genel

kurul kararının iptaline karar verilmesi hukuki açıdan mümkün değildir. Ayrıca en önemlisi, batıl işlem ve kararları yargıcın re’sen dikkate alması gerekirken, iptali kabil kararlarda, bunun ilgililerce mahkemede dava açılarak ileri sürülmesi gerekir. Ayrıca yönetim kurulu “yok” sayılan genel kurul kararlarını icra edemeyeceği gibi, bunların ticaret siciline tescil ve ilanı da olanaklı değildir. Her nasılsa sicile tescil ve ilan edilse dahi, tescil yok hükmündeki kararı ihya etmez, diğer bir deyişle, tescil, yok sayılan genel kurul kararına geçerlilik kazandırmaz.

Yukarıda sayılmış bulunan üç halin dışındaki emredici hükümlere aykırı olan her genel kurul kararının mutlak suretle butlanla sakat olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu hususta dikkat edilmesi gereken şey, emredici hükme aykırı olan genel kurul kararının niteliğinin tespit edilmesi ve ona uygun yaptırımın uygulanmasıdır. Örnek vermek gerekirse; genel kurulun toplantıya çağırılması, toplantıya katılma ve gündemin ilanına ilişkin hükümler, emredici olarak düzenlenmesine rağmen, bunların ihlali halinde, butlan değil, iptal edilebilirlik hükmünün uygulanması gerekir. Buna karşın, pay sahibinin genel kurulda temsil edilmesine ilişkin hakkının esas sözleşme veya genel kurul kararı ile sınırlandırılması halinde, bu karar iptali kabil bir karar değil, batıldır, geçersizdir.

Sonuç olarak, emredici hükümlere aykırılık halinde, aykırılığın somut olarak hangi emredici hükmü ihlal ettiğine bakılmalı ve duruma göre batıl veya iptal edilebilirlik yaptırımı uygulanmalıdır.

Güney Kore mucizesi: Eğitimde bire on alan ülke

Prof. Dr. Hasan Şimşek

OECD tarafından her üç yılda bir 15 yaş öğrencilerine uygulanan 2012 PISA [Program of International Student Assessment- Uluslararası Öğrenci (Başarısını) Değerlendirme Programı] sonuçlarına göre Güney Kore değerlendirmeye katılan 64 ülke içinde en başarılı 5'nci ülke olma başarısını gösterdi. Güney Kore'nin üzerinde yer alan ülkelerin çoğunluğu da Doğu Asya'da yer almaktaydı; örneğin Çin Şangay 1, Singapur 2, Çin Hong Kong 3 ve Tayvan 4. 1999 yılından uygulamaya başlanan başlangıçta 34 OECD üyesi ülkenin katıldığı ilk testlerde Finlandiyalı çocuklar PISA testlerinde tartışmasız bir üstünlük elde etmişlerdi. Daha sonra OECD üyesi olmayan ülkelerin de sınava dahil olmasıyla Finlandiya bu üstünlüğünü kaybetti. Katılan üye sayısı arttıkça ilginç bir şekilde Uzak Doğu ülkeleri çocuklarının PISA testlerinde gösterdikleri başarı bütün dünyanın ilgisini çekti.

Bunlar içinde Güney Kore özellikle dikkat çekiciydi, çünkü 1950 ve 1960'larda Afrika ülkelerindeki yoksulluk ve az gelişmişlikle kıyaslanabilecek bir

ekonomik ve toplumsal kalkınmışlık düzeyine sahip olan Güney Kore 40 yıl gibi bir süre içinde dünyanın en büyük 11'nci ekonomisi olmayı başarmıştı. Bütün dünya bu başarının nedenlerini araştırmaya başladı ve bugün Güney Kore, üzerine en çok yazılıp çizilen ülkelerin başında geliyor. Gerçekten de bu mucize nasıl başarılmıştı?

Biraz tarih

1910-1945 yılları arasında Japon istilasına uğrayan Kore, Japonya'nın İkinci Dünya Savaşı'ndan yenik çıkmasıyla bu kez Sovyetler Birliği'nin başını çektiği Doğu Blokuyla ABD'nin başını çektiği Batı Bloku arasında bir mücadele alanı haline geldi. 1948'deki Birleşmiş Milletler kararıyla 38. paralelin kuzeyi Sovyet denetimine, güneyi ise ABD denetimine bırakıldı. 1950-1953 yılları arasında Türk ordusunun da Güney Kore saflarında katıldığı savaş sonucunda Kore, Kuzey ve Güney Kore olarak ikiye bölündü. 1953-1987 yılları arasında Güney Kore baskıcı bir askeri rejim tarafından yönetildi. Bu yıllar içinde muhalefet partilerinin ve özellikle üniversite öğrencilerinin hükümet karşıtı gösterileri defalarca kanlı bir şekilde bastırıldı, pek çok muhalif öldürüldü veya uzun yıllar tutuklu kaldı. Güney Kore'de doğrudan halk seçimiyle iktidara gelen ilk başkan olan Roh Tae-Woo oldu ve 1988'de göreve başladı.

Baskıcı askeri rejim 1960'lardan itibaren eğitime ve sanayileşmeye önem vermeye başladı. Bu nedenle Güney Kore'nin hem eğitim hamlesinin hem de

2012 PISA sonuçlarına göre, Güney Kore değerlendirmeye katılan 64 ülke içinde en başarılı beşinci ülke oldu. PISA'ya katılan üye ülke sayısı arttıkça Uzakdoğulu çocukların testlerde gösterdiği başarı ortaya çıktı.

sanayileşme hamlesinin yıllar içinde el ele gittiğine tanık olmaktayız. 1950'lerde yüzde 20'ler düzeyinde okuyan yazan bir nüfusa sahip olan Güney Kore'de 1960'lar ilkokulların, 1970'ler ortaokulların, 1980'ler liselerin ve nihayet 1990'lar ve 2000'ler yüksek öğretimin yaygınlaştırdığı yıllar oldu.

Başarı rastlantı değil: Eğitim göstergeleri

Bugün Güney Kore; 6 yıl ilkokul, 3 yıl ortaokul, 3 yıl lise ve 4 yıllık yükseköğretimden oluşan bir eğitim sistemine sahip. Zorunlu eğitim 9 yıl olmasına rağmen Güney Korelilerin eğitime düşkünlüğü lise düzeyinde de yüzde 98 gibi bir okullaşma oranının gerçekleşmesinin arkasındaki en büyük neden. Geçmişte de, sadece 6 yıllık ilkokul zorunlu iken Koreliler eğitime verdikleri önem nedeniyle gönüllü olarak çocuklarını göndererek ortaokul düzeyinde de yüzde 100 okullaşma oranını yakalamışlardı. Aynı şey bugün yükseköğretim düzeyinde gözlemleniyor. Güney Kore, yüzde 71 ile dünyada en yüksek yükseköğretim okullaşma oranına sahip ülkelerden birisi. Bu oran 2009-2011 arasında bir ara yüzde 80'lere kadar yükselmişti.

Pek çok eğitim göstergeleri açısından Güney Kore ilginç bir ülke. Eğitimdeki bu göstergelere bakıldığında Güney Kore'nin hem PISA sınavlarında hem ekonomik alanda gösterdiği başarının rastlantısal olmadığı anlaşıyor.

İlk olarak, Güney Kore'nin nüfusu 2012 rakamlarına göre 50 milyon. Güney Kore bugün GSMH içinde eğitime yüzde 8 gibi bir pay ayırıyor ki bu oran OECD ülkeleri arasında ABD'den sonra ikinci sırada (Türkiye'de bu oran hiç bir zaman yüzde 4'ün üstüne çıkmadı; yıllar içindeki en yüksek oran 2011 yılında yüzde 4 idi; OECD ortalaması ise yüzde 5.9-6.0 civarında). Güney Kore öğrenci başına yılda (2009 rakamlarıyla) 7 bin 500 dolar civarında bir harcama yapıyor (Bu Türkiye için oran 2009 rakamlarıyla 2 bin 200 dolar civarında). Güney Kore sadece her yıl yükseköğretimine GSMH'sının yüzde 2.6'sını ayırıyor. Bu konuda OECD ortalaması yüzde 1.6. Türkiye'nin 2011'de eğitime ayırdığı yüzde 4'lük payın içinde yükseköğretimin payı sadece yüzde 0.94! (Güngör ve Göksu, 2013, s. 66). Güney Kore'de eğitime ayrılan kaynakların yüzde 80'i kamu kaynaklarından, ancak dikkate değer bir katkı da öğrenci velilerinden geliyor. Güney Kore'de eğitim ve okul başarısı adeta bir saplantı. Türkiye'dekine benzer son derece stresli ve rekabetçi bir üniversite giriş sınavı var. İlk ve ortaöğretim düzeyinde SBS ve TEOG benzeri sınavlar da oldukça yaygın. Bu rekabetçi sistemde Türkiye'de olduğu gibi çocuklu ailelerin bütçelerinin ortalama olarak yüzde 10'u "hagwon"

denilen dershanelere ve özel kurslara akıyor. Bu açıdan bakıldığında Güney Koreliler yılda yaklaşık olarak 17 milyar dolar gibi bir kaynağı eğitime akıtıyorlar. Dolayısıyla eğitim harcamaları Güney Korelilerin tüm tüketim harcamalarının yüzde 21'ini oluşturuyor (kaynak: <http://monitor.icef.com/2014/01/high-performance-high-pressure-in-south-koreas-education-system/>). Eğitime aktarılan bu özel kaynaklar da düşünüldüğünde Güney Kore büyük olasılıkla dünyada eğitime en fazla kaynak ayıran ülkelerin başında geliyor.

Başarının kültürel kodları

Sadece eğitime ayrılan kaynaklar tek başına Kore'nin başarısını açıklayamaz. Kore'nin tüm Uzak Doğu'ya özgü kültürel kalıpları da eğitimdeki başarının önemli tetikleyicilerinden. Başarının ancak yorulmadan çalışmakla mümkün olduğuna vurgu yapan Konfüçyüs felsefesi Uzak Doğu'da hayli etkili. Güney Kore gibi önemli bir doğal veya stratejik yer altı ve yer üstü kaynağı olmayan ve uzun yıllar işgal altında kalmış, yıkıcı savaşlar yaşamış ve baskıcı rejimlerin tahakkümü altında kalmış ülkede eğitimin en önemli ve belki de en kesin "yükselme" aracı olduğu konusunda yaygın bir inanç var. Yıllarca iyi eğitimliler toplumda saygın yerlere gelmişler ve iyi bir gelire sahip olmuşlar. Uzak Doğu'nun mükemmeliyetçi ve elitist kültüründe eğitimsizler ikinci sınıf görülmüş, toplumda ayrıcalıklı yere gelememişler ve daima daha az kazanmışlar. Güney Kore'nin tarihinde bu "denenmiş ve kanıtlanmış" hipotez özellikle anneler üzerinde ciddi bir motivasyon kaynağı. Bu nedenle, çocuklarının eğitimi konu olduğunda Güney Koreli anneler "kaplan anneler" (Tiger Mom) olarak biliniyorlar ve çocuklarını adeta bir yarış atı yetiştirir gibi bu rekabetçi sistemde ayakta tutmaya çalışıyorlar. BBC'ye göre, tipik bir Güney Koreli çocuğun Batı'da pek çok yetişkini yere serecek derecede yoğun ve yıpratıcı bir günlük programı var. Çocuklar 06:30-07:00 gibi kalkıyor, 08:00'de okulda öğretim başlıyor, 16:00'da okul bitiyor, kısa bir yemek arasından sonra 17:00-17:30 gibi dershanede derse başlıyor ve bu ders gece yarısı 10:00-11:00'e kadar sürüyor. Eve dönüşte hemen yatmak yok. 12:00 veya 01:00-02:00'ye tekrar ders çalışılıyor. Sabah aynı rutin hafta sonu da dahil olmak üzere devam ediyor. Durum o kadar abartılmış ki hükümet dershaneleri saat 22:00'de yasayla kapatıyor (<http://www.bbc.com/news/education-25187993>).

Pek çok Uzak Doğu ülkesinde olduğu gibi böylesi bir eğitim sistemi artık toplumsal bir sorun halini almış ve Güney Kore hükümeti çocuklar üzerindeki bu sınav stresini azaltabilecek önlemler

üzerinde düşünüyor. 2016'dan itibaren bütün orta- okul ve liselerde hiç sınavın yapılmadığı "sınavsız öğretim dönemleri" tasarlanmış.

Başarının öğretmen, yönetim ve eğitim politikası boyutu

Dünyanın her tarafında olduğu gibi, eğitim süreç ve sonuçları sadece bir kaç değişkenle açıklanamaz. Kuşkusuz Güney Kore'nin eğitim ve ekonomideki başarısı da bir kaç etkenle açıklanamayacak kadar karmaşık. Güney Kore sistemini dünyadaki diğer eğitim sistemlerinden ayıran önemli özelliklerden birisi de öğretmenin eğitim süreçlerinde ve eğitim çıktılarında üstlendiği rol. Güney Koreli öğretmenler rekabetçi sınav sistemi içinde ölçme testlerine dayalı olarak en yüksek puana sahip ilk yüzde 5'lik dilimden geliyor. Bu öğrencileri öğretmen yetiştirme kurumlarına çeken cazibe ne olabilir? Güney Koreli öğretmenler dünyanın en iyi kazanan öğretmen grupları arasında. Bütün okul düzeylerinde orta kariyer basamağında (diyelim 15 yıl) bir öğretmen yılda 52 bin 699 dolar gelir elde edebiliyor. Aynı konuda OECD ortalaması 41 bin 700 dolar (kaynak: <http://www.ncee.org/programs-affiliates/center-on-international-education-benchmarking/top-performing-countries/south-korea-overview/south-korea-teacher-and-principal-quality/>). Bu rakam Türkiye için 2009 yılında yıllık 25 bin dolar civarında idi (rakam Türkiye koşullarını bilen bizler için bir miktar yüksek. Bu durum 2008-2009 yıllarındaki dolar kurundan kaynaklanıyor. 2009'da yayınlanan veriler 2008'de toplandığına göre, 2008 yılı içinde Dolar-TL kuruna bakmak gerekli. 2008 yılında 1 Dolar 1.22 TL. Dolayısıyla, Türkiye'de ortalama öğretmen maaşı bugünkü kura göre 14 bin dolar düzeyinde olabilir).

Güney Koreli öğretmenler iyi kazanıyor, ancak çok da çalışıyor. Bir Finlandiyalı öğretmen yılda

yaklaşık 650 saat, bir ABD'li öğretmen yılda yaklaşık 850 saat çalışırken bir Güney Koreli öğretmen yılda yaklaşık 1100 saat çalışıyor. Dünyanın pek çok ülkesinde okullar yaklaşık 180 gün öğretim yaparken Güney Kore'de okullar yılın 220 günü öğretim yapıyor.

Öğretmenler düşük sosyo-ekonomik bölgelerdeki okullarda çalıştıklarında veya düşük başarılı veya özel eğitime muhtaç çocuklarla çalıştıklarında daha fazla ücret alıyorlar. 1990'lara kadar oldukça merkezi bir sistem olan ve Eğitim Bakanlığı tarafından doğrudan ve il müdürlükleri yoluyla yönetilen sisteme daha adem-i merkezîyetçi uygulamalar getirilmiş durumda. Okul müdürleri öğretmenlerin performanslarını değerlendirmede bugün daha fazla yetkiye sahip ve bizdeki SBS/TEOG tarzı merkezi sınavlarda elde edilen başarı doğrultusunda okul, okul yöneticileri ve öğretmenlere çeşitli katkılar sağlanıyor.

PISA sınavında ülke başarısını etkileyen en önemli etkenlerin başında eğitim sistemi içindeki "değişkenlik" (variation) oranı yer almakta. Bir ülkenin eğitim sistemindeki değişkenlik bir kaç türde olabilir: Öğrenci başarısına ilişkin değişkenlik, sosyo-ekonomik düzeye ilişkin değişkenlik, dezavantajlılık anlamında coğrafi bölge değişkenliği, anne-babanın eğitim durumuna ilişkin değişkenlik. Türkiye bütün bu başlıklar altında değişkenlik oranı en yüksek sistemlerden birisine sahip. Bu nedenle aslında PISA ortalamasının üstünde de olan bazı öğrenci grupları (Anadolu Liseleri, Fen Liseleri; Marmara Bölgesi; yüksek sosyo-ekonomik kökenden gelen öğrenciler, vb.) diğer gruplar tarafından aşağı çekiliyor. Bu nedenle, pek çok ülkede PISA sonuçları eğitim otoritelerinin daha çok dezavantajlı gruplara yönelmesini ve sistemde dezavantajlı grupların başarısını artıracak önlemler almalarını getirdi. Örneğin, Türkiye'den sınava dahil olan öğrencilerin yüzde 42'si "ikinci düzeyin" altında performans gösterirken, Güney Kore'de öğrencilerin sadece yüzde 9'u ikinci düzeyin altında performans gösteriyor. Benzer biçimde, 15 yaş grubu öğrencilerin sadece yüzde 5'i "beş ve üstü düzeyde" başarı gösterirken Güney Kore'de bu sayı yüzde 35. Demek ki, eğitim sisteminde başarılı grupların başarısını aşağı çeken başarısız öğrenci kitlenin başarısını yükseltmeye çalışmak dikkate alınması gereken ve PISA'nın bize öğrettiği en temel eğitim politikasıdır. İşte Güney Kore, bu tür "eşitleyici" politikaları etkili biçimde devreye sokan bir eğitim politikası izlemekte.

"Yönlendirilmiş Kapitalizm" ve eğitim ilişkisi

Güney Kore ilginç bir ülke. Ana hatlarıyla, Soğuk Savaş dönemi de dahil olmak üzere Kapitalist blokta yer almasına rağmen bazı uygulamalar açısından Sosyalist ve Sosyal Devlet özellikleri gösteriyor. İstihdam politikaları açısından katı kuralları var ve şirketler çalışanlarıyla ilişkilerinde Vahşi Kapitalist

20. yüzyılın emperyal gücü ABD ile 1950'lerden sonra göbek bağıni koparmayan, zaman zaman ABD yardımlarıyla ayakta kalan Güney Kore'de 'insan sermayesi' kuramı ciddiye alınmaya başlandı.

uygulamalara girişemiyorlar. Genellikle devlet şirketleri ve küresel büyüklüğü olan Samsung, Hyundai, LG gibi aile işletmelerinde çalışanlar uzun yıllar çalışabiliyorlar. Ülkede etkili bir genel sağlık sigortası var.

Bu kapsam altında diğer önemli bir konu devletin ekonomideki ağır eli. Yıllar içinde azalmasına rağmen Güney Kore'de devlet neredeyse bir Sosyalist ülkedeki kadar güçlü. 1970'lerde ihracata dayalı kalkınma politikasını başlatan Park hükümeti dört stratejik alan saptamış ve devlet ve seçilmiş bazı aile işletmelerini bu alanlara yönlendirmiş. Bu şirketler devletten özel destek almışlar ve bu destekler belirli ölçülerde bugün de devam ediyor. 1970'lerde belirlenen dört stratejik alan şunlar: Petrokimya, gemi inşaatı, otomobil sanayi, elektronik. 2000'lerde Güney Kore bu dört alanda da küresel düzeyde işlev üstlenebilen markalar üretmeyi başardı. Güney Kore iç pazarını uzun yıllar rekabete kapattı ve doğrudan dış yatırıma sıcak bakmadı. Bazı kaynaklar, Amerikan sermayesi de dahil dış sermayenin ülkeye girmesine izin vermeyen "yönlendirilmiş Kapitalizm" in ABD'nin onayından nasıl geçtiğini gündeme getiriyor. Bu kaynaklara göre, Güney Kore hükümetleri ABD'nin Soğuk Savaş yıllarında Komünizm karşıtı duruşunu son derece etkili kullanarak ülkeleri için bir kulvar açmayı başardılar. Bu yorumu yapan kaynağa göre, örneğin Hindistan ve Filipinler'de 1970'lerde ABD ile ilişki bağlamında Güney Kore'den farksızdı, ancak bu iki ülke ilerleyen yıllarda ekonomik kalkınmada Güney Kore'nin gösterdiği başarıyı gösteremediler (<http://www.shanghaidaily.com/opinion/shanghai-daily-columnists/S-Korean-economic-miracle-looks-ahead-to-next-40-years/shdaily.shtml>). Bu anlamda, hem merkezi ve planlı ulusal kalkınma politikası, buna koşut olarak eğitime verilen önem ve eğitime yapılan yatırımlar Güney Kore'nin bugüne gelmesinde stratejik öneme sahip etkenler olarak görülebilir.

Dolayısıyla, insan kaynağının iyi eğitilmesi tek başına yeterli bir koşul değil. Bu insan kaynağının sahip olduğu bilgi ve beceriyi kullanacak ve istihdam edebilecek bir ekonominin de hazırlanması gerekiyor. Dolayısıyla, 1960'lardan sonra eğitime artarak yatırım yapan Güney Kore, 1970'lerde başlayan ihracat odaklı "yönlendirilmiş Kapitalist" bir stratejiyle yetiştirdiği bu insan kaynağını ekonomik gelişmesinde etkili bir şekilde kullanabildi. Sonuç olarak, eğitim ve ekonomik kalkınma birbirini destekleyen sinerjik alanlar olarak birlikte kullanıldı.

Güney Kore örneğinin de kanıtladığı gibi, eğitim ülkeler açısından "stratejik bir alandır." Yir-

minci yüzyılın emperyal gücü ABD ile 1950'lerden sonra göbek bağıni hiç koparmayan, zaman zaman ABD yardımları ile ayakta kalan Güney Kore'de stratejik düşünen bir kaç kişi sanırım 1950'lerde ABD üniversitelerinde yer tutmaya başlayan "insan sermayesi" kuramını ciddiye aldılar. Bir ülkenin insan sermayesini, dolayısıyla bu sermayenin geliştirilmesinin yolu olan "eğitimin" önemini gün yüzüne çıkaran insan sermayesi yaklaşımı, stratejik sektörleri devletleştirerek küresel rekabet edecek tekeller haline getirmek gibi ekonomik kararların yanı sıra, Güney Kore'nin bugüne gelmesinin temel dinamiklerinden birini de eğitim ve eğitime yapılan yatırım oluşturmaktadır. Zaten bu yatırım olmaksızın küresel rekabet edecek tekellerin yaratılması da mümkün olmaz.

1950'lerde ulusal geliri ve dolayısıyla kişi başına geliri Türkiye'den daha kötü olan Güney Kore nasıl oldu da dünya devi dört küresel şirket ve 30 bin dolar kişi başına gelirle dünyanın 11'nci büyük ekonomisi oldu?

Çünkü, Türkiye'yi 1950'lerden sonra "insan sermayesinden" haberi olmayan, kalkınmayı yol ve baraj inşaatı olarak anlayan zihniyet yönetti de ondan. ABD'nin Komünizm zafiyetini akıllıca kendi yararına kullanmasını becerebilen Güney Koreli siyasetçi ve teknokratların yerine Türkiye'yi 70 cent'e muhtaç eden zihniyet yönetti. GAP'ı yapacak insanı yetiştirmek yerine GAP'a 35 milyar dolar yatırdı.

Tren de zaten o yıllarda kaçtı.

Güngör, G. ve A. Göksu (2013). Türkiye'de Eğitimi'nin Finansmanı ve Ülkelerarası Bir Karşılaştırma, Yönetim ve Ekonomi, 20(1): 59-72.

İAOSB’de Cumhuriyet Bayramı ‘gelecek nesille’ bir başka coşkuyla kutlandı

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, bu yıl 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı’nı ‘gelecek neslin’ coşkusuyla birlikte kutladı. Özel İAOSB Nedim Uysal Anadolu ve Teknik Meslek Lisesi öğrencilerinin ‘en büyük bayrama’ yönelik olarak hazırladığı programa katılan Bölge Müdürlüğü çalışanları, düzenlenen tören sonunda 10. Yıl Marşı’nı öğrencilerle birlikte ayakta alkışlarla seslendirdi.

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının bizlere hediyesi olan, ‘29 Ekim Cumhuriyet Bayramı’ her yıl olduğu gibi bu yıl da İAOSB Bölge Müdürlüğü Binası’nda coşkuyla kutlandı.

Bu yıl geçen senelerden farklı olarak, Ulu Önderin ülkemizi emanet ettiği gelecek nesiller tarafından organize edilen kutlama töreninde, Özel

İAOSB Nedim Uysal Anadolu ve Teknik Meslek Lisesi öğrencileri birbirinden farklı yeteneklerini başarıyla sergilediler.

Okudukları şiirle tüm salona duygu dolu anlar yaşatan öğrenciler, keman-bateri-saz ve gitardan oluşan grupları ile Bölge çalışanlarının coşkusuna tercüman oldular.

Ulu Önder Atatürk'ü saygıyla andık

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, aramızdan ayrılışının 76. yılında İAOSB'de de saygıyla anıldı.

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, aramızdan ayrılışının 76. yılında İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi çalışanları, Gelişim Koleji İAOSB Çocukevi öğrencileri ve Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri tarafından saygıyla anıldı. Atatürk Meydanı'nda düzenlenen anma töreninde Bölge çalışanları ve katılımcıları da yer alırken, Ulu Önder'in hayata gözlerini kapattığı saat olan 09.05'te gerçekleştirilen saygı duruşunun ardından İstiklal Marşı hep bir ağızdan söylendi.

İstiklal Marşı'nın söylenmesinin ardından Atatürk Toplantı Salonu'nda düzenlenen törende Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri, sahneledikleri Atatürk oratoryosu ile büyük beğeni topladı.

Atatürk'ün gençliğe hitabesinin dinlenmesinin ardından, öğrenciler ayağa kalkarak gençliğin Ata'ya cevabını hep bir ağızdan seslendirdiler.

Törende konuşan Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Kurucu Müdürü Satı Çalışkan, 'Atatürk Kimdir' konulu yazısını, okulun Biyoloji Öğretmeni İkbal Kantaş da 'Atatürk Sayesinde' başlıklı kompozisyonunu seslendirdi. İşte, tüm seyircilerin ayakta alkışladığı o iki metin:

Atatürk Kimdir?

Atatürk Kimdir? Sorusunun cevabı sayfalara ve sözlerle sığmayacak kadar uzundur biliyorum. Ben, sizlere sadece bazı özelliklerini hatırlatmak istiyorum.

Vatanına ve ulusuna çok yüce duygularla bağlı,
Millet sevgisi tutku derecesinde olan,
Yaşarken ve öldükten sonra da maddi ve manevi tüm varlığını ulusuna adayan,
Türk Ulusunun Bağımsız, çağdaş ve refah seviyesi yüksek bir millet olarak varlığını sürdürmesi en büyük ideali olan bir devlet adamı.

Düşüncelerinde asla hayalperest olmayan
"Biz, ilhamlarımızı gökten ve gaptan değil,
doğrudan doğruya hayattan almış bulunuyoruz"
diyen,
Bilim ve tekniğin hayatımıza hakim olmasını
isteyen bir lider.

Anlamsız ve mantıksız hurafeleri, hastalıklı olarak
niteleyen. "Türkiye Cumhuriyeti Devleti şeyhler, müritler ve
meczuplar memleketi olamaz" diyen bir aydın.

Toprak büyüme heveslisi olmayan,
Ancak;
Vatan savunmasını her şeyin üzerinde tutan,
Kurtuluş Savaşı'nı başlattığında parolası "Ya istiklâl, ya
ölüm" olan.

Ancak;

"Mecbur kalınmadığı sürece savaşı cinayet olarak kabul
eden".

Ve nihayet;

"Yurtta Barış, Dünyada Barış" sözünün sahibi olan
bir komutan. Halkını ümmet olmanın ezikliğinden;
vatandaş olmanın kudretine erişmiş bir toplum ve
kendi kaderine kendisi hükmeden bireyler haline
getirmiş;

Ülkesinin kadınlarını, Batılı Devletlerin bir
çoğundan onlarca yıl önce, seçme ve seçilme
hakkına kavuşturan bir siyaset adamı.

Çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine çıkmayı
hedef gösteren,

Milli Eğitimi güçsüz olan bir milletin gelişimini

tamamlayamayacağını düşünen "Eğitimdir ki bir

milleti ya hür, bağımsız, şanlı, yüce bir toplum olarak yaşatır;
ya da bir milleti esarete ve sefaletle terk eder" diyen bir
başöğretmen. Dünyada ilk kez çocuklarına bayram hediye
eden, "En büyük eserim" dediği Türkiye Cumhuriyeti'ni ku-
ran ve O'nu ülkesinin gençlerine emanet eden bir lider.

Özlemle anıyoruz...

Satı Çalışkan / Özel İAOSB Nedim Uysal
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürü

Atatürk Sayesinde

10 Kasım 1938 saat 9.05 Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ölüm tarihi, tarihe kazındıkları ise ölümsüz...

Var olma mücadelesinde ulusun önderi sadece savaş meydanlarında değil, toplumun çağdaşlaştırılmasında da...

Bunu sağlamanın yolu her alanda ve her kesimde yenilik yapmak.

Toplumun yarısını göklere çıkartırken yarısını zincirlere vurmak ile olması mümkün değil. O nedenle savaş meydanlarına sırtında, kucağında mermi taşıyan kadınlarımızın yolunu açmak gereklidir.

Bunları yapmak hiç de kolay değildir

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kişi başına düşen milletvekili sayısını belirleyen bir kanun konuşulurken kadın nüfusunun da hesaba alınmasını öneren bir milletvekiline karşı ilmiye kızmış, kükremiş ve hatta üzerine yürümüştür. Ama bunlar aşılmalıdır. Bunun için;

1930 yılında belediye seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı elde eden kadınlarımızdan Şadiye Hanım

ilk kadın belediye başkanı,

1933 yılında muhtarlık seçimlerinde hak kazanan kadınlarımızdan Gül Esin ilk kadın muhtarımız olmuştur.

1934 yılında milletvekili seçme ve seçilme hakkı elde eden kadınlarımızdan 18 tanesi Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne girmiştir. Bunun 12 tanesi öğretmendir. Mirastan erkek kardeşi gibi hak alamaz, boşanamaz durumda olan kadınlarımızın durumu Türk Medeni Kanunu ile eşitlenmiştir.

Bunlar benim ATA'M sayesinde kazandığım haklarım. Bunları sahiplenmeli ve devamını sağlamalıyım. Ben bir cumhuriyet kadını ve cumhuriyetin bir öğretmeni olarak vicdanımın, düşüncelerimin, aklımın üstünü örtmeden, büyük şairin dediği gibi 'hür düşünen ama kardeşçe yaşamasını bilen öğrenciler yetiştirerek' sahiplenebilir ve teşekkür edebilirim.

İkbal Kantaş

Biyoloji Öğretmeni

Özel İAOSB Nedim Uysal

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

'Demirci Hoca'nın kurduğu Talay Makine, üçüncü nesille yoluna devam ediyor

1951 yılında öğretmenliği bırakıp üretici olma yolunu seçen Hasan Fehmi Talay'ın kurduğu Talay Makina, bugün 40 yılı geride bırakarak birbirinden başarılı makineleri üretmeye devam ediyor.

Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi'nden başarıyla mezun olan delikanlı, maddi imkansızlıklar yüzünden yüksek okula gidemez. Devlet, dereceyle okulu bitiren gencin eğitimini sürdürmesine yardım eder ve sanat endüstri öğretmeni olarak 'geleceğin sanayicilerini' yetiştirmesini sağlar. Evlenip çocukluğa karışınca öğretmen maaşıyla çarkı döndüremeyeceğini anlayan gencin evlatlarına, torunlarına hatta torunlarının çocuklarına bıraktığı azim ve inançla yoğrulmuş başarının hikayesini aktaracağız. Talay Makina'nın kurucusu Hasan Fehmi Talay'ın hikayesini...

1940'lı yıllar... Maddi zorlukların aşılmaya, 'yeniliklerin' ülke ekonomisine kazandırılmaya çalışıldığı yıllar. Yüksek okul eğitimi alamayacak kadar maddi zorluklar içerisinde büyüyen Hasan Fehmi Talay, devletin uzattığı eli sıkıca tutar ve öğretmen olur. İlk görev yeri Malatya'dır. Doğu Anadolu'nun bu eşsiz şehrinde 4 sene boyunca öğretmenlik yapan Talay, tayininin Tire'ye çıkmasıyla doğduğu topraklara, İzmir'e geri döner.

Dört yıl kadar da Tire'de görevini sürdüren Talay, 1950'lere geldiğinde maddi zorluklar çekmeye başlar. Evlenen ve çocukluğa karışan Talay, öğretmen maaşı ile çarkı döndüremez. Başarılı sanayicilerin mayasında olan 'gözü karalık' Talay'da da ziyadesiyle

mevcuttur. 1951 yılında öğretmenlikten istifa ederek, deyim yerindeyse 'ahırdan bozma bir damda' demirci atölyesi açar. Kapı, pencere, doğrama işlerine yoğunlaşan Talay, iş alanını ilerletir ve yüksek gerilim hatlarını imal etmeye başlar.

Türkiye'nin birçok yerinde elektriğin olmadığı dönemler!.. Soma'da yüksek gerilim hattını kurma şekli ve titizlikle yaptığı işi nedeniyle ayakta alkışlanan Talay'a işi yaptıran firma teşekkür mektubu hazırlar. Köhne atölyesinde hazırladığı yüksek gerilim hatlarının direklerini kağıt arabasına yükleyen Talay, dağın zirvesine doğru yola çıkar. Yedi kilometrelik yüksek gerilim hattına ait 17 metre boyunda, 32 ton ağırlığındaki toplam 65 adet demir direği özenle kuran Talay, Anadolu'nun birçok kentindeki yüksek gerilim hatlarına da imza atar.

Günden güne işlerini büyüten Talay, İzmir'de yeni bir atölye kurar. 'Fetay' markası altında elektrik ızgaraları üreten Talay, ilerleyen yıllarda elektrik kaynak makineleri üretmeye başlar.

Talay'ın 1973 yılında Ege Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nden mezun olan oğlu Bülent Talay babasıyla birlikte çalışmaya başlar. 1980'li yıllarda oğlunun akademik bilgilerini kendi tecrübeleri ile yoğuran Talay, 1980'li yıllarda 'Türkiye'de hiç üretilmemiş makineleri' üretmeye başlar.

Müşteri istedi, onlar yaptı

Bugün firmanın Yönetim Kurulu Başkanı olan Bülent Talay, o dönemi şöyle aktarıyor:

"Buğdayın içindeki taşı temizlemek için hava filtrasyonu ve vibrasyonla çalışan makineler yapmaya başladık. Özellikle o yıllarda önemli bir tarım ülkesiydik. Yaptığımız makine, çevre kirliliğini ve israfı önliyordu. O dönemde Türkiye'de belki yüzlerce çeşit makine vardı ancak hepsi de sulu yıkama yapıyordu. Sulu makineler, buğdayın içine suyu basarak taşların aşağıya çökmesini sağlıyor, taşların dipten daha sonra alınarak buğdayın taştan arınmasına olanak sunuyordu. Biz su yerine hava filtrasyonu kullandık. İnsanlara bunu kabul ettirmek çok zor oldu ama Türkiye'deki un fabrikalarının hepsi artık bu tip makineleri kullanıyor. Sulu makinelerde 100 tonluk buğdayı yıkamak için 300 ton su harcamak gerekiyordu. Bu israfın yanı sıra temiz su yerin altından çekilerek, pisletilmiş olarak tekrar doğaya bırakılıyordu. Yani çevre de kirleniliyordu. Geçen yıllar içerisinde makinelerimizi çeşitlendirerek bakliyat tohum temizleme tesisleri, un fabrikalarında temizleme üniteleri ve kuruyemiş temizleme tesislerini anahtar teslim olarak yapmaya başladık. Kuruyemiş tesisi kurduğumuz müşterilerimiz bizden ambalaj malzemesi, paketleme konusunda da talepte bulunmaya başladılar. Hem ürünlerimizden hem de ilişkilerimizden memnun kalan müşterilerimiz yeni alanlarda da bizimle çalışmak istediklerini dile getirdiler, biz de bu istekleri yerine getirdik. 1997 yılında ambalaj sektörüne girdik. Beş yıl önce yine kuruyemiş firmalarının isteği üzerine bilgisayar sistemli el değmeden kuruyemişi (çerkek, fıstık, badem, fındık gibi) alıp, talep edilen miktarlarda tuzlayan, yine istenilen oranda kavuran bir makine sistemi kurduk."

Nesilden nesle aktarılan 'baba nasihatı'

Bülent Talay, bugünlere gelmelerinin tohumunu atan babası Hasan Fehmi Talay'ın kendilerine verdiği nasihatleri bizlerle paylaşıırken, 'amca' diye hitap ettiği duayen sanayici Cemal Dirin'i de anmadan geçemiyor:

"Babalarımız bizler için köklü bir kuruluşun temeline attılar. Tek istekleri, vasiyetleri bu firmaların devamlılığını sağlamamızdı. 'İşinizin devamlılığını mümkün kılın ki daha çok istihdam sağlayabilesiniz, daha çok insanın evine aş götürmesine vesile olabilirsiniz, ülkeye yararlı insanlar kazandırabilirsiniz' derlerdi. Biz de babalarımızdan gördüğümüz bu ahlaki kendi evlatlarımıza aşıladık. Bugün Talay Makine, üçüncü nesil yöneticileri ile yoluna devam ediyor. Dördüncü nesil de arkadan geliyor."

Hasan Fehmi Talay'ın tek başına kurduğu firması, bugün 50 kişilik profesyonel ekiple yoluna emin adımlarla devam ediyor. 11 bin metrekare alan üzerine kurulu fabrikalarında birbirinden başarılı üretimlere imza atan firma, birçok ülkeye ihracat gerçekleştiriyor.

Yeni pazarlar bulmalı, Ar-Ge ve inovasyona yönelmeliyiz

"Sanayicilik sürekli pedal çevirmek gibi bir şey. Pedalı çevirmeyi bıraktığınız anda yere düşersiniz" ifadesinde bulunan Bülent Talay, ayakta kalmak isteyen sanayicilerin sürekli yeni pazar arayışında olmaları, Ar-Ge ve inovasyona kaynak ayırmaları, ürettikleri malları daha yüksek teknolojilerle donatmaları gerektiğini söylüyor.

Bu doğrultuda hareket ettiklerinin altını çizerek, yeni makineler tasarladıklarını ve bu cihazları yeni pazarların taleplerine göre şekillendirdiklerini söyleyen Talay, "Mesela susam ve baharat gibi Afrika'da yetişen bitkilere tohumlara ve gıda maddelerine yönelik tamamen tozsuz çalışan, yüksek kapasiteli ve kalitede temizleme tesislerimiz var. Bu konuda 2-3 senedir ciddi çalışmalarımız var. Bu ülke hepimizin... Gelecek nesiller de bu ülkede güzel şeylere layık. Bizler, babalarımızdan aldığımız bayrağı evlatlarımıza teslim etsek dahi ayakta durduğumuz sürece tecrübelerimizi aktararak onlara bir şeyler öğretmeye çalışmaya devam edeceğiz. Türkiye'de 40-50 yıllık firma olmak, şirketlerin güvenilirlik ölçüsü olmaya başladı. Devletimizin de bunun farkına varması lazım. Örneğin bir firma kuruluyor, ertesi yıl kaybolup gidiyor. Biz burada 40 yıldır, üçüncü kuşak olarak üretimimize devam ediyoruz. Sanayiciliği kendimize felsefe edindik. Devletin bunu fark etmesini diliyorum."

5 personelle 40 bin hastaya bakan 'Gariban Müslüman' Hastanesi

17. yüzyılda İzmir'de yerli halka hizmet verecek bir hastane bulunmuyordu. İngilizlerin, Rumların hatta Hollandalıların hastanesi varken Türklere ait ilk hastane 1851 yılında Guraba-i Müslimin adıyla açıldı.

Dünya tarihine adını yazdıran Osmanlı Devleti'nin, görkemli imparatorluk günlerinden her geçen gün biraz daha uzaklaştığı zamanlardı. Avrupa'nın önde gelen ülkelerine 'kültür, sanat, edebiyat, mimari, sağlık' konularında rol model olan bu büyük devletin halkı, imparatorluğun kendisi gibi gerilemeye başlamış, yaşadığı ülkede yabancılardan daha az değer görür, daha az olanağa sahip olur hale gelmişti...

'Her şeyin başı sağlık' deriz demesine ya, 17. yüzyılda Osmanlı'nın önde gelen kentleri arasında yer alan İzmir'de yerli halka hizmet verecek bir hastane bulunmuyordu. 'Hiç mi yoktu?' dersanız, işte orada şaşırtıcı cevabı alırsınız. Elbette ki vardı. İngiliz-

lerin, Rumların, İtalyanların, Hollandalıların hatta İsveçlilerin bile 'İzmir'de' yaşayan kendi vatandaşları için hizmet veren hastanesi vardı, bir tek Türklerin yoktu...

Zaman öyle bir zaman ki salgın hastalıkların baş gösterdiği, çözüm bulunamayan illetler yüzünden anaların evlatlarını sırasıyla toprağa verdiği bir dönem. Yukarıda bahsettiğimiz hastanelere gitmek zorunda kalan halk, muayene olabilmek için bir yandan hastalığı ile diğer yandan bürokratik engellerle mücadele ediyordu.

İkinci Mahmut'un yardımlarıyla Türklere ait ilk hastane, 1829 yılında askeri bir hastane olarak kuruldu. Kuruldu ku-

rulmasına ya, o da yalnızca askerlere yönelik hizmet veriyordu. 'Sivil halk ne zaman 'ben geldim' diyerek bir hastanenin kapısını çaldı?' dersiniz, o da askeri hastaneden tam 22 yıl sonra, İngilizlerin bağışladığı arsa üzerine 1851 yılında 'Guraba-i Müslimin' (Gariban Müslüman) adı ile kurulan hastane ile gerçekleşmiş oldu.

İlginçtir; 3 kattan oluşan, 60 yatak kapasiteli hastanenin ilk çalışanları toplam 5 kişiden oluşuyordu. Bir doktor, bir cerrah, bir katip, bir eczacı ve bir müdürden oluşan ekip, dönemin salgın hastalıkları başta olmak üzere diğer alanlarda hizmet vermeye çalışıyordu.

Vatandaşın ilk kez bürokratik işlemlerle uğraşmadan, kendi memleketinde 'azınlık' muamelesi görmeden gittiği hastane olan Guraba-i Müslimin, günde 100 hastanın derdine deva olmaya başladı. Bu, 5 kişiden oluşan ekibin yılda 40 bin hastaya baktığı anlamına geliyordu. Yalnızca İzmir'de ikamet edenlerin değil, Manisa'dan, Kütahya'dan, Denizli'den, Uşak'tan gelen hastaların da umut ışığıydı Guraba-i Müslimin... Dolayısıyla hastane, yerel olmaktan çıkarak bölgesel bir nitelik kazanmıştı.

Yıllar sonra gelen hastane, askere lojman oldu

Çok değil, kurulmasının üzerinden henüz 3 yıl geçmiştir ki Kırım Savaşı baş gösterdi. İngiliz askerler hastaneye el koydu ve hastaneyi lojman olarak kullandı. Haliyle, savaş bitene kadar hastane hizmet veremedi. Savaşın ardından tekrar kullanıma açılan hastane; günden güne büyümeye, faaliyet alanları daha kapsamlı hale gelmeye başladı. Yapıya yeni eklemeler yapıldı, yeni personeller alındı. Süreç içinde mescidi, imalathanesi, kileri, deposu, mutfak, morgu, karantinası, ameliyat-

hanesi derken büyüyen hastane, 1890'lara geldiğinde artık gariban Müslümanlara yetmez hale geldi. Bunun üzerine kuzey-güney aksına kurulan hastaneyi paralel olarak kesen mevcut yapının paraleline iki bina daha inşa edildi. 1892 yılında tamamlanan ek binalarıyla hizmet vermeye devam eden hastane; yapılan bağışlar (devletin aldığı çeşitli vergilerin aktarılması-ör. Kantariye vergisi, cenazelerin defni gibi) ve kendi bünyesinde ürettiği gülsuyunun satışından elde edilen gelirlerle ayakta kaldı.

En zor operasyonlara başarılı imzaların atıldığı yer

Bina, dolayısıyla bakılacak hasta sayısı artar da personel sayısı artmaz mı? Beş kişilik ekibin sayısı günden güne artmaya başlar. Her ne kadar 'Gariban Müslüman'lara yönelik bir hastane de olsa, çalışanları arasında Ermeni, Rum doktorlar ve eczacılar, hastabakıcılar yer aldı. Belirli günlerde bedava muayene yapan doktorlar da çalıştı, maaşlı olarak tam gün hizmet verenler de.

1894 yılında artık bir eczanesi de olan Guraba-i Müslimin, aynı yıllarda yurtdışından getirilen teknik ekipmanlarla birbirinden başarılı operasyonların düzenlendiği bir hastane oldu. 120 yıl önce o dönemde yapılması oldukça güç olan böbrek ve mide, mesane, ur ameliyatları başta olmak üzere, birçok cerrahi müdahalenin gerçekleştirildiği hastanede ayrıca kadın doğum koşulları da yer aldı. Kısacası 60 yataklı, 5 çalışanlı yola çıkan hastane, kurulduktan 50 yıl sonra, tıbbi tüm alanlarda müdahale yetkisi ve ekipmanı olan bir devlet hastanesi özelliğine kavuştu. Zaman zaman övgüler de aldı hastalara şifa olduğu, iyi hizmet verdiği için. Bazen de eleştirilerin hedefi oldu, yetmediği ve az personelle hizmet vermeye çalıştığı için...

İsmi 1913 yılında İzmir Memleket Hastanesi olarak değiştirildi.

Bodrum kattan gelen şifa

Gelelim hastanenin eczanesine; 1894 yılında hastaneye katılan eczanenin en önde gelen eczacıları arasında yer alan Süleyman Ferit, bodrum katta ürettiği ilaçlar ve bitkisel macunlarla doktorların yazdığı reçetelerdeki devayı hastalarla buluşturdu. Toplam 30 metrekarelik bir alanda gün geldi 40 eczacı bal yapan arı misali hızla 'ilaç' üretti.

Her türlü iç sıkıntısı, sinir bozukluğu ve bunalıya iyi geldiği bilinen hafakan ruhu, balık yağları, çeşitli macunlar ve bitkisel içerikli ilaçların üretildiği eczane Türk edebiyatının önde gelen isimlerinden, tarihçi, köşe yazarı ve yazar Yaşar Aksoy' u da hayata bağladı. Çok cılız ve bağışlık sistemi düşük bir çocuk olarak bu hastaneye başvuran Aksoy, eczanede hazırlanan macunları kullandıktan sonra 'gülbüz' bir hal aldı, hatta 'gülbüz çocuk' yarışmasında birinci oldu. Yaşar Aksoy, eczanenin 'sağlık' konusunda ne denli etkin bir rol oynadığını kendi cümleleri ile şöyle aktarır:

"Rahmetli annem, 'Aç bakayım ağzını.. Bak, Ferit Dede'n verdi. Sana iyi gelecek.. Pehlivan gibi olacaksın' deyip, çabucak ağzıma bir kaşık balıkyağını boşaltıverirdi. İnanır mısınız?.. Nasıl da kötü kokardı Norveç balıkyağı.. İçim bulanırdı.

Tam 60 yıl önceydi. 1948, 49, 50, 51 yıllarıydı.. Annem üzerime titrerdi. Ne yapsın? Sekiz ağabeyim ve ablam benden önce ölmüştü. Kimi defalarca düşükte yok olmuş, kimi birkaç dakika, kimi bir saat,

kimi bir gün yaşamıştı.

Tarih öğretmenini annem 40 yaşını aşarken son kez bana hamile kalmıştı. 'Hocanım doğuramazsın, bağların tutmaz, ölürsün' demişti İzmir'in doğum doktorları. Ama annem inat etmişti, direnmişti. Milli Eğitim'den izin almış, 8 ay sırtüstü yatmış ve bana hamileyken ismimi 'Yaşar' koymuştu.

Annem üzerime titrerdi, güçlükle doğurduğu bana büyük aşk beslerdi. Her an ölecekmişim gibi gözü hep üstümdeydi. İki haftada bir Şifa Eczanesi'ne gider, Ferit Dede'ye görünürdük.

Karşıyaka'dan vapura binerdik. Püfür püfür imbat içimizi okşardı. El ele tutuşur vapurdan inerdik. Saat Kulesi, Hükümet Konağı, Kemeraltı derken Şifa Eczanesi'nin kapısından adımımızı içeri atardık. Eczaneydi ama üst katında Ferit Dede'ye bağlı doktorlar hasta bakarlardı. Tezgah başında havanlarda hep eczaları döven amcalar vardı. Ceviz camlı dolaplara, porselen ecza kavanozlarına hayran hayran bakardım.

Ferit Dede, beni avuçları ile kucaklar, ince kemiklerimi kontrol eder, ateşime bakar, dilimi ve hep şişen bademciklerimi inceler, baskülde tartar, boyumu ölçer ve sonra anneme dönüp:

'Hocanım, balıkyağına devam!..' derdi..

Ferit Dede'nin ağzından 'Kalsiyum iğneleri de gerekir' cümlesi de çıkacak diye ödüm kopardı. Ahh bilseniz, Ferit Dede'nin kabadan vurulan kalsiyum iğneleri nasıl da canımı yakardı. Şırl şırl ağlardım.

Böylece dört yaşından sonra irileşmeye başladım. Şifa Eczanesi'nin balıkyağları, Şifa vitamin hapları, Ferit kuvvet şurupları, kalsiyum iğneleri, çeşitli

Bir saray havası yansıtan hastanenin, yeni projelerle hayata kazandırılması için kollar sıvandı. Geçmişten bugüne tıbbi ekipmanların sergileneceği bina, kentin kültür, sanat ve tarihine ışık tutmaya hazırlanıyor.

aşılar ve Ferit Dede'nin o hep gülümseyen aziz yüzü...

Ölecek diye beklenen çocuk ne oldu biliyor musunuz? Beş yaşına gelince Fuar-Kültürpark'ta düzenlenen 23 Nisan Çocuk Balosu'nda tüm okulların katılımıyla yapılan 'Gülbüz Çocuk Yarışması'nda birinci oldum. Hem de 3 yıl daha, arka arkaya hep birinci oldum.

Bu Gülbüz Çocuk yarışması şişman ve obez çocuklar için değildi. Boyu, kilosu, kemik ve et yoğunluğu yaşına göre belli ölçüler içinde dengeli olan, kuvvetli ve dinamik çocuklar katılırdı yarışmaya.

Birinci geldikten sonra gider, Ferit Dede'nin elini öperdik. Şifa Eczanesi'ni ve içindeki uzun boy-lu, nur yüzlü, hep gülücükler saçan Ferit Dede'yi nasıl unuturum? O balıkyağlarının tadı şu an hala dilimde. Ama bu kez acı değil. Şeker gibi, lokum gibi tatlı bir his var dilimin ucunda."

İşgal kuvvetleri ekipmanları yağmalar

Kurulduğu günden itibaren badireler atlatmaya başışıklık kazanan hastane, Kurtuluş Savaşı yıllarında işgal kuvvetlerinin yağmasına maruz kaldı. Düşman askerleri, işgal yıllarında lojman olarak kullandığı, yalnızca kadın doğum koşullarının aktif olarak hizmet verdiği hastanenin önde gelen ekipmanlarını alarak kendi ülkelerine götürdü.

1954 yılında 'Guraba-i Müslimin' adını geride bırakan hastane, İzmir Memleket Hastanesi ismini aldı. Binadaki tüm evraklar, ekipmanlar, malzemeler 1980'li yıllarda Atatürk Eğitim Hastanesi'ne taşındı. İzmir Memleket Hastanesi, 1980'lerden itibaren yalnızca kadın doğum hastanesi olarak hizmet vermeye devam etti. Doğumdan çok, kontrollerin ön planda

tutulduğu hastaneye 'doğum' talebi ile yatan hasta sayısının azalmasına bağlı olarak ameliyathaneler kapatıldı ve yalnızca ayaktan tedaviye yönelik hizmet verilmeye başlandı.

Bugün binanın alt katında kadın doğum polikliniği, Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne bağlı olarak hizmet veriyor. Üst katlarda ise İzmir Kuzey Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği'nin hizmet ofisleri yer alıyor.

İlk Türk Başhekim: Mustafa Enver

Geçmişe ait bilgileri aktarmaya çalıştığımız hastanenin diğer öne çıkan özelliklerine değinelim

biraz da. Hastanenin tarihini anlatırken belirtmiş-tik, Rumların, İngilizlerin, İtalyanların hatta Hollandalıların bile hastanesi varken, Türklere yönelik bir tane hastane bulunmamaktaydı. Dolayısıyla Türk doktorlar da yoktu. Yabancıların 'Türklerden doktor çıkmaz' sözüne inat Mustafa Enver doktor olarak Guraba-i Müslimin hastanesinin başhekimliğine kadar yükseldi. 1879-1923 yılları arasında hizmet veren Enver, hastanenin birçok alanda faaliyet gösteren, operasyonlara imza atan, başarılı bir kurum olması yolunda ilerlediği yolun başrol oyuncusu olmuştu.

Restorasyonun ardından gelecek 'tıp müzesi' için kollar sıvanacak

Kuruluş amacından atlattığı badirelere kadar farklı bir hikayeye donatılan hastanenin mimari yapısı da görülmeye değerdir. Kuzey-güney aksı üzerinde bir bodrum kat ve bu aksa paralel, doğu batı yönlü, 2 katlı 3 bloktan oluşan hastane, toplam 6 bin metrekare alana sahip. Yer karoları, döşemeleri, yüksek tavanı, muhteşem mescidi, varaklı sütunları ile hayranlık uyandıran binanın orta karo süslemeleri Fransa'dan getirilmiş. Tavan süslemeleri ile göz dolduran yapı, bir buçuk metrelik duvarları ile de ön plana çıkıyor. Bir sarayda dolaşıyormuş havasını yakalayabileceğiniz hastane, önümüzdeki dönemde farklı projelerde yer almayı planlıyor. Geçmişten bugüne tıp tarihine ışık tutmaya hazırlanan bina, kültürel alanda kente katkı sağlamak için restore edilmeye ve sanatsal etkinliklerine ev sahipliği yapmaya hazırlanıyor.

DEÜ-GSF ÖĞRENCİLERİ tasarımlarınızı taçlandıracak

Her yıl binlerce başvurudan yalnızca iki elin parmakları kadar olan sayıda yetenekleri bünyesine kabul eden Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, akademisyen ve öğrencilerinin tasarım çalışmalarını göz dolduruyor.

Ege Üniversitesi'ne bağlı, 1975 yılında Türkiye'nin ilk Güzel Sanatlar Fakültesi olarak kurulan Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, yalnızca bir okul olmanın ötesinde, ülkemize 'tam donanımlı sanatçılar' kazandıran bir 'yuva' niteliği taşıyor. 1600 öğrencisine 170 başarılı akademisyeni ile eğitim-öğretim veren fakülte, öğrencilerinin hem teorik hem de pratik alanda gelişmelerine olanak sağlayarak; seramikten tekstile, tiyatrodan görsel sanatlara birbirinden başarılı isimleri ülkemize kazandırıyor.

Ulusal ve uluslararası alanda birçok ödüle imza atan işlerin yaratıcısı olan Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi akademisyenleri ve öğrencileri, özellikle tasarım konusunda yaptığı çalışmalarla göz dolduruyor. İzmir başta olmak üzere ulusal çapta yürütülen çalışmalarda yer almaktan mutluluk duyacaklarını dile getiren öğrenciler, söz

konusu alan üzerinde gelecek projeleri taçlandırma- yı bekliyor.

Her yıl binlerce başvurudan yalnızca iki elin parmakları kadar olan 'yetenekleri' bünyesine kabul eden Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin geçmişten günümüze uzanan yolculuğunu sizler için araştırdık. İşte tüm yönleri ile 'sanatçı atölyesi'...

40 yıllık birikim

Kurulduğu yıllarda; Mimarlık, Kent Planlama, Tarihi Çevre Koruma ve Peyzaj Mimarlığı alanlarını kapsayan Çevre Tasarımı Bölümü, Resim, Heykel, Grafik alanlarını içeren Görsel Sanatlar Bölümü, Müzik, Bale, Tiyatro, Sinema ve Televizyon alanlarının eğitimini içeren Gösteri ve Ses Sanatları Bölümü ile açılan fakülte, 1975-76 öğretim yılında ağırlıklı olarak Mimarlık eğitimi üzerine yoğunlaşır.

1976-77 döneminde fakülteye yeni katılan öğretim elemanları ile Tiyatro, Sinema-TV, Müzikoloji ve Tekstil Tasarımı alanlarına da öğrenci kabul ederek mevcut yapısını genişleten fakülte, 1981 yılında Türk Yükseköğretim Sistemi'nin yeniden biçimlendirilmesi

aşamasında Ege Üniversitesi'nden ayrılarak Dokuz Eylül Üniversitesi'ne bağlanır.

Fakülteden ayrılan Çevre Tasarımı Bölümü ve yeni açılan bölümlerle Resim, Heykel, Grafik, Seramik-Cam, Tekstil Tasarımı (Baskı, Dokuma, Moda Aksesuar, Moda Giyim), Geleneksel Türk El Sanatları (Halı Kilim Eski Kumaş Desenleri, Çini ve Çini Onarımları, Tezhip, Hat), Sahne Sanatları (Oyunculuk, Dramatik Yazarlık, Sahne Tasarımı), Sinema-TV, Fotoğraf ve Müzik Bilimleri eğitiminin aynı çatı altında yapıldığı özgün bir eğitim kurumu haline gelir. Bu model, ülkemizde 1981 yılından sonra açılmaya başlayan pek çok Güzel Sanatlar Fakültesi için de bir prototip oluşturur.

Böyle bir yaklaşımın bir eğitim kurumu olarak oluşturulması ve gelişimi aşamasında karşılaşılan ilk güçlük, fakültenin İzmir'de kurulması konusunda çıkar. İstanbul ve Ankara kadar sanat ve kültür ortamı yeterince gelişmemiş olan İzmir'de bu denli kapsamlı hedef ve programları gerçekleştirecek yeterli sayıda öğretim üyesi bulunmaz. Birikim ve deneyimlerini geliştirilen programlar doğrultusunda üniversite öğrencilerine aktaracak sanatçılar da çoğunlukla İstanbul ve Ankara'da ikamet eder. İzmir'in her iki kente de coğrafi uzaklığı, konuk öğretim üyesi sağlama olanağını ciddi şekilde engeller. Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öngörülen eğitim, İzmir'de yaşamayı gerektirir. Kendilerine çağrı yapılan pek çok değerli sanatçı, başlangıçta sanat ve kültür ortamı henüz istenilen düzeyde olmayan İzmir'e yerleşerek yeni bir düzen oluşturma konusunda, yeni bir öğretim kurumunun oluşması ve kökleşmesi için özveride bulunma girişimlerine karşı çekimser kalırlar. Böylece Güzel Sanatlar Fakültesi, İzmir'de yaşayan az

sayıda akademisyen ve sanatçı ile kurulu düzenlerini İzmir'e naklederek kariyerlerinde özveride bulunmaktan çekinmeyen sanatçı ve akademisyenlerle yola çıkar. Bu aşamada Tiyatro dalında Prof. Dr. Özdemir Nutku, Sinema-TV dalında Prof. Dr. Alim Şerif Onaran, Müzikoloji dalında Prof. Dr. Gültekin Oransay, Resim dalında Adem Genç, Halil Akdeniz, Heykel dalında Cengiz Çekil, Tekstil Tasarımı dalında Ayten Sürür, Seramik dalında Sevim Çizer başı çekerler. Onları Cuma Ocaklı, Aydın Akdeniz, Gören Bulut, Fevzi Saydam, Suat Taşer, Haşim Hekimoğlu, Ragıp Haykır, Murat Tuncay, Hülya Aklan, Faruk Ersöz, Zülal Aksoy, Mehmet Ergüven, Gökhan Akçura, Bilgin Adalı, Oğuz Adanır, Oğuz Makal, Oktay Kutluğ, Hüsnü Tekinoğlu, Ünsal Altunbaş, İbrahim Bergman, Ahmet Sipahioğlu, Erdoğan Okyay, Nurhan Cangal, Turgut Aldemir, Necati Gedikli, Edip Günay, Kumru Canku, Ali Sürür, İsmail Öztürk izler.

Araştırma görevliliğinden dekanlığa...

1981 yılından bu yana 2 bin 500'ün üzerinde mezun veren fakülte, ulusal ve uluslararası değerlendirmelerde ödül kazanmış akademik kadrosu ve yetiştirdiği öğrencileri ile Türkiye'nin 'sanat merkezleri' arasında ilk sıralarda yer alır.

Fakültenin başarılı Dekanı Prof. Dr. Halil Yoleri ile 2015'te 40. yılını doldurmaya hazırlanan

Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin çalışmalarına ve hedeflerine ilişkin keyifli bir sohbet gerçekleştirdik.

Mimar Sinan Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra yurtdışında eğitim alarak ülkemize dönen Yoleri, araştırma görevlisi olarak geldiği Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin altı yıldır dekanlık görevini yürütüyor. Yoleri, sanat ve sanatçı denildiğinde akla gelen ilk 'okul' olduklarını dile getirmemizin ardından, bu algıyı oluşturan başarının sırrını şöyle açıklıyor:

"Sadece atölyede usta çırac ilişkisiyle yapılan öğretim sistemine akademi deniyor. Antik Yunandan bu yana usta-çırak ilişkisiyle eğitim yapılıyor.

Mezunlarıyla aralarındaki iletişimi artırmak istediklerini belirten DEÜ GSF Dekanı Prof. Dr. Halil Yoleri, 2015'te yani fakültenin kuruluşunun 40. yılında topluma mal olmuş mezunlarını bir araya getirmek istediklerini söyledi.

Teorik dersler daha arka planda kalıyor. Bizim fakültemizde, 26 ana sanat dalımız, 11 tane de bölümümüz var ve hepsi de hem teorik hem de pratik üzerine kuruludur. Bu da zaten yetenekli olan öğrencilerimizin başarısına çok büyük bir güç katıyor. Örneğin seramik bölümünden mezun olan arkadaşım, hem bu işin kimyasını öğreniyor hem de şekillendirme sanatını. Sinemacılarımız da öyle. Bugün Türkiye'de yayınlanan dizilerde, filmlerde ya da popüler

kültüre hitap eden çalışmalarda yer alan arkadaşlarımızın çoğu bizim mezunlarımız."

Fakültede yürütülen çalışmaları göz önüne sermek amacıyla çeşitli organizasyonlara imza attıklarını dile getiren Yoleri, son olarak düzenledikleri kongre ve buna bağlı olarak hazırlanan Bellek Sergisi'ni hayata geçirdiklerini söyledi. Fakültenin kurulduğu dönem olan 1975-1985 yılları arasında yaptıkları çalışmaları Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde (AASSM) açtıkları sergide gözler önüne serdiklerini dile getiren

Yoleri, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Kongremizde, sanat ve tasarım alanında 120 bildiri sunduk. Biliyorsunuz sanat artık sadece bir güzelliği temsil etmiyor, bunu bir yere yansıtmanız lazım. Bu da tasarımla oluyor. Bir kıyafetin, bir saç

kesiminin hatta küpe takımının bile tasarımı oluyor. Kongremizde farklı disiplinlerden tasarıma ilişkin sözü olan herkese bildiriler sunuldu. Work-shoplarımız, seramik bölümünden yeni bir dekor tekniğini vurgulayan atölye çalışmalarımız, tekstilde 'ikat' denen kumaşların üzerine mumla yapılan çalışmalarımız oldu. Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde, halen açık olan sergimizi yaptık. Jüri sergileri dediğimiz çalışmamızda, seçici kurulumuza bine yakın resim başvuruda bulundu. Biz de dereceye girenleri sergiledik. Bellek sergisi ile de 40 yıllık geçmişi olan fakültemizin kuruluş aşamasında ve ilk dönemlerinde kimler neler yapmış, sergiyi gezenler onları bilsin istedik."

Mezunları ile aralarındaki iletişimi arttırmak istediklerini belirten Yoleri, 2015'te, yani fakültenin 40. kuruluş yılında, topluma mal olmuş, günümüz tanımlamasıyla 'meşhur' mezunlarını bir araya getirmek istediklerini söyledi. 40. yıla özel 40 etkinlik planladıklarını belirten Yoleri, tasarım alanındaki yetkinliklerini de ön plana çıkartacak işbirliklerini hayata geçirmek istediklerini ifade etti. Yoleri, "Bir fikri tasarladığınız zaman anlam kazanır. O yüzden İzmir için önemli bir kurumuz. Her bölümde öğrencilerimize tasarımın yaratıcılığını aşıyoruz. Mesela tiyatrodan mezun olan bir arkadaşımız hem dramatik yazarlığı hem oyunculuğu hem de sahne tasarımını öğreniyor. Tekstil bölümümüz yine tasarımla alakalı. Öğrencimiz hem derslerini; yani dokumayı, baskıyı öğreniyor hem de tasarım yapıyor. Aksesuar bölümümüzde tekstil öğrencilerinin tasarladığı giysilerle birlikte kullanılacak takıların tasarımı yapılıyor. Tasarım bir bütündür zaten. Artık dünyada tasarım ön planda. Okul olarak pratik ve teorik bilgiyi birlikte vermemizin yanı sıra tasarım konusunda da bilinci yüksek zihinler yetiştiriyoruz. Önümüzdeki dönemlerde daha aktif olacağız. Çünkü önce kendi kongremize konsantre olduk. Bir takım şeyler üretmemiz lazım. Madem biz akademik seviyede eğitim veriyoruz, bizim kente ürettiğimiz yenilikleri sunmamız lazım. Madem sanatçıyız, yaşayacağımız kentin nasıl olması gerektiği konusunda söz sahibi olmak istiyorsak, güzellikleri ve fonksiyonel olan şeyleri bizim kente sunmamız gerekir diye düşünüyorum. Burası İzmir'in atölyesi gibi. Her türlü imkanımız var. Seslendirmeden tutun, stüdyolara kadar... Burada film de hazırlatabilirsiniz, kitap da tasarlayabilirsiniz."

İbrahim Örs'ün resimleri Selçuk Yaşar Resim Müzesi ve Sanat Galerisi'nde

Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı Selçuk Yaşar Resim Müzesi ve Sanat Galerisi'nde Türkiye'nin önde gelen ressamlarından İbrahim Örs'ün Resim Sergisi 06 Kasım Perşembe günü Selçuk Yaşar Resim Müzesi ve Sanat Galerisi'nde açıldı.

Sergi açılışına, Yaşar Holding Yöneticileri, Yaşar Üniversitesi Öğretim Üyeleri, Fahri Sümer, Hasan Rastgeldi, Hülya Yalçın, Bekir Sami Çimen ve daha pekçok İzmirli sanatçı ve sanatsever katıldı.

Sanatçının, 26 adet yağlıboya eserinden oluşan sergisi 29 Kasım'a kadar izlenebilecek.

İbrahim Örs kimdir?

1946 yılında doğdu. İstanbul Devlet Güzel

Sanatlar Akademisi'nden mezun oldu. İsveç Drakebyget'te Jorn Nash atölyesinde çalışmalar yapmış ve İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretim üyeliği yapmıştır. Sanatçının bugüne kadar elliye yakın kişisel, karma ve birçok ödülü bulunmaktadır. Resim çalışmalarını Türkiye ve Danimarka'da sürdürmektedir.

Kuantumla dengeler değişiyor

D-Wave, kuantum bilgisayar adı verilen tipte bilgisayar üretiyor. Bu bilgisayar o kadar radikal ve garip ki, şifreleme biliminden nano-teknolojiye, ilaçlardan yapay zekaya devrim niteliğinde sonuçlar doğuruyor.

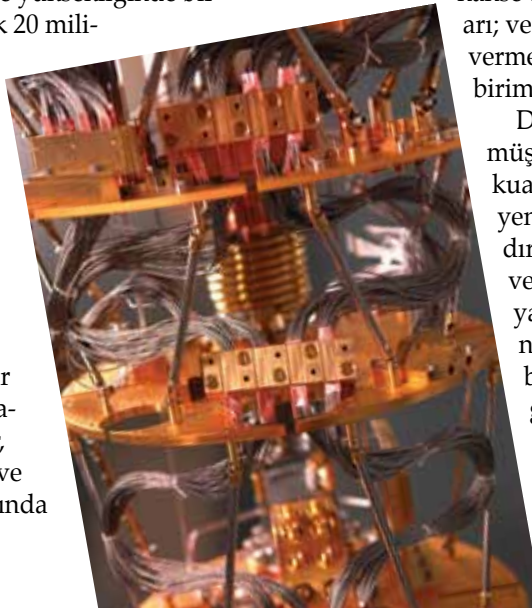
Yıllar boyunca gökbilimciler evrendeki en soğuk yerin, sıcaklığın mutlak sıfır noktasının çok az üstünde -272 santigrat derece civarında gezindiği Boomerang Nebula adı verilen ve dünyadan 5 bin ışık yılı uzaklıkta olan masif gaz bulutu olduğuna inanmıştır. Ancak bilim adamlarının 5 bin ışık yılı kadar uzağa gittiği anlaşılmıştır. Evrendeki en soğuk yer gerçekte Vancouver'ın hemen doğusunda Burnaby isimindeki küçük bir şehirdir.

Burnaby D-Wave isimindeki bilgisayar şirketinin genel merkezidir. En popüler ürünü ve sadece 5 tane olan D-Wave Two 3 metre yüksekliğinde bir siyah kutudur. İçinde yaklaşık 20 milikelvin (milikelvine alışıık değilseniz yaklaşık -273. I°C, Boomerang Nebulasından yaklaşık I° daha soğuk) civarında soğutulmuş niyobyumlu bilgisayar çipi barındıran silindirik bir soğutma aparatı vardır. Karşılaştırma yapılırsa yıldızlararası uzay yaklaşık 80 kat daha sıcaktır.

D-Wave Two olağandışı bir bilgisayardır ve D-Wave deolağandışı bir şirkettir. Küçüktür, sadece 114 kişi çalışmaktadır ve konumu Silicon Vadisinin dışında

kalmasını sağlar. Ancak yatırımcıları arasında Skype ve Tesla Motoru kuran ünlü Menlo Park, Kalif. girişim sermayesi firması Draper Fisher Jurvetson vardır. Ayrıca geleceği görmesi ile meşhur Amazon kurucusu Jeff Bezos ve CIA'nın ileri teknoloji yatırım kolu olarak daha iyi bilinen In-Q-Tel isimindeki ekip tarafından da desteklenmektedir. Benzer şekilde D-Wave'in çok az sayıda müşterisi vardır, ancak tanınmış ve prestij sahibi müşterilerdir: Lockheed Martin savunma yüklenicisi; NASA'nın ev sahipliğini yaptığı ve büyük oranda Google tarafından finanse edilen programlama laboratuvarı; ve D-Wave yöneticilerinin ismini vermek istemedikleri ABD istihbarat birimi.

D-Wave'in bu kadar az sayıda müşteriye sahip olmasının nedeni kuantum bilgisayar adı verilen yeni tipte bir bilgisayar yapmasıdır, bu bilgisayar o kadar radikal ve gariptir ki insanlar hala ne işe yaradığını ve nasıl kullanılacağını anlamaya çalışıyor. Muazzam büyüklükte yeni bir hesaplama gücü kaynağı sunmaktadır - şifreleme biliminden nano-teknolojiye, ilaçlardan yapay zekaya geniş bir yelpazede

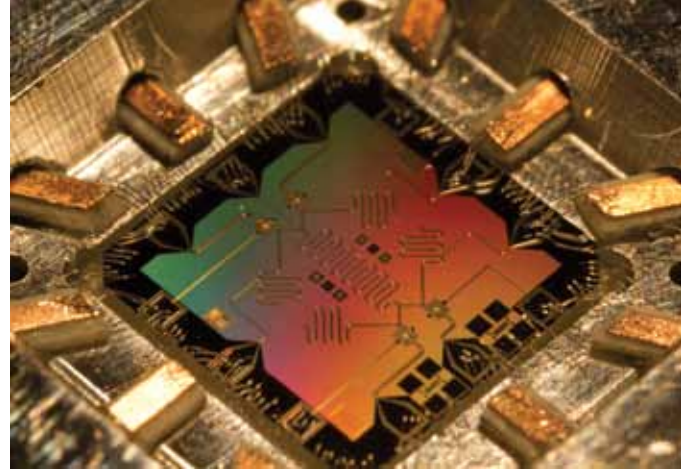
devrim niteliğinde sonuçlar doğuracak ve klasik bilgisayarla çözümü yüzyıllar sürecektir problemleri çözme potansiyeline sahiptir.

Her halükarda bu teoridir. Çoğu doktor derecesine ve önemli bir akademik üne sahip bazı eleştirmenler D-Wave'in makinelerinin hiçbir surette kuantum bilgisayarı olmadığını düşünmektedir. Ancak D-Wave'in müşterileri, yaklaşık 10 milyon dolar fiyatla bunları her halükarda almaktadır, zira gerçekten işe yaraması durumunda mikroprosesörün icadından bu yana ileriye doğru atılan en büyük adım olabilir.

Bir bakıma kuantum hesaplama 20. yüzyılın en büyük bilimsel taahhüdünü; kuantum fiziği ve dijital hesaplamanın evliliğini temsil etmektedir. Kuantum fiziği klasik fiziğin eksikleri nedeniyle ortaya çıkmıştır: her ne kadar yüzyıllar boyunca eksiksiz olarak kabul edildiyse de 20. yüzyılın başında klasik fiziğin açıklayamadığı fiziksel olaylar olduğu açıkça görülmüştür. Max Planck ve Albert Einstein dahil olmak üzere çok sayıda parlak fizikçi istisnaları da kapsayacak şekilde, özellikle foton ve elektron gibi atomik partiküllerin hareketini açıklamak için yeni kurallar grubu hazırlamaya başladı.

Bu kuralların çok tuhaf olduğu ortaya çıktı. Aynı zamanda kuantum sisteminin birden fazla konumda ve hatta aynı zamanda birden fazla yerde olabileceğini öne süren süperpozisyon gibi prensipleri içeriyordu. Belirsizlik prensibi bir diğeridir: bir partikülün pozisyonunu ne kadar kesin bilebilirsek ne kadar hızlı seyahat ettiğini o kadar az kesinlikle bilebiliriz. Her ikisini de aynı zamanda bilemeyiz. Einstein sonunda kuantum mekaniğinin o kadar mantıksız olduğunu buldu ki yanlış veya son derece eksik olduğunu reddetti.

Modern programlama dönemi Alan Turing'in çalışması ile 1930'larda başladı, ancak Nobel ödüllü eksantrik Richard Feynman Klasik olanların yerine kuantum kuralları ile işletilen bir bilgisayar yapsak ne olurdu? Yapılabilir miydi? Yapılabilirse, nasıl? Ve daha önemlisi herhangi bir nokta olur muydu? gibi soruları sormaya ancak 1980'lerde başladı. Son sorunun cevabının evet olduğu kısa sürede ortaya çıktı. Alışılmış bilgisayarlar (veya kuantum snoblarının adlandırdığı şekilde klasik bilgisayarlar) bit formundaki bilgi ile çalışır. Her bit her zaman 1 veya 0 olabilir. Aynı şey isteğe göre büyük klasik bit koleksiyonu için de doğrudur; bu neredeyse bilgi teorisi ve dijital hesaplamanın bizim bildiğimiz şekildeki temelidir. Dolayısıyla klasik bir bilgisayara soru sorduğunuzda, cevap bulabilmek için düzenli, lineer tarzda ilerlemek zorundadır. Şimdi kuantum kurallarına göre işleyen bir bilgisayar hayal edin. Süperpozisyon prensibi sayesinde bitleri aynı zamanda 1 ve 0, veya 1ve 0 olabilir.

Kuantum biti süperpozisyon durumunda iki tane eşit oranda muhtemel olasılık olarak mevcuttur. Bir teoriye göre, o anda iki tane farklı evrende aynı anda işlemektedir.

Bir tanesinde 1 diğerinde ise 0'dır; fizikçi David Deutsch bir tarihte kuantum hesaplamayı "paralel evrenler arasında işbirliği ile yararlı görevlerin gerçekleştirilmesini sağlayan ilk teknoloji" olarak tanımlamıştır. Bu hem heyecan verici şekilde garip hem de inanılmaz şekilde yararlıdır. Tek bir kuantum biti (veya kaçınılmaz olarak kübit olarak adlandırılmaktadır) aynı anda iki durumda olabilir. İki tane kuantum biti dört tane, üç tane kuantum biti sekiz tane eşzamanlı hesaplama yapabilir, ve böyle devam eder. Güç üssel olarak büyümektedir.

D-Wave Two'nun kalbindeki aşırı soğutulmuş niyobyum çipi 512 kubite sahiptir, dolayısıyla teoride 2512 işlemi eşzamanlı olarak yapabilir. Bu evrendeki atomdan daha fazla hesaplama yapabilir. D-Wave'in iş geliştirme ve stratejik ortaklık müdürü ve yapay zekada doktora derecesine sahip ve bir zamanlar Cambridge'de Stephen Hawking'in araştırma asistanı olarak görev yapmış Colin Williams şunları söylemektedir:

"Bu sadece nicel bir değişiklik değildir. Maki-nemizin erişim sağladığı fiziksel etkinin cinsi ne kadar büyük yaparsanız yapın süper bilgisayarlar da kullanılır cins değildir. Dünyanın daha önce hiç görmediği tipte bir bilgisayar yapmak için gerçeklik kumaşından tamamen yeni bir tarzda istifade ediyoruz."

Doğal olarak, çok sayıda insan bir tane istiyor. Günümüz büyük veri çağı ve kendimizi bilgiye gömüyoruz –araştırma sorguları, genomlar, kredi kartı alışverişleri, telefon kayıtları, perakende işlemleri, sosyal medya, jeolojik araştırmalar, iklim verileri, güvenlik kamerası videoları, sinema önerileri– ve D-Wave ise tam bu anda çok parlak yeni bir kürek satmaya başlıyor. (Devamı gelecek sayımızda)

(Alıntıdır: Time Şubat 17, 2014)

Aile şirketiniz mi var, dikkatli okuyun lütfen!

İş ilişkileriniz ile aile ilişkilerinizi birbirinden ayırın. Aile ilişkilerinde kan bağı, etkileşim, ortak geçmiş gibi duygu kökenli pek çok unsur vardır. Oysa şirket yapısında kar, kazanç, ciro, başarı gibi rakamsal verilerle ortaya konabilen mantıksal bir yapı mevcuttur. Aile şirketi dendiğinde bu duygu bağı ile bu mantıksal yapının en uygun birleşimi yakalanmalıdır.

■ Duygu ve mantığı birleştir demek kolay, yapmak gerçekten zordur. Bunun gerçekleşmesinin tek yolu ise şirket içindeki sistemin bir geleneği, kültürü olmalıdır. Aile kültürü ile iş kültürünün en uygun kombinasyonu sağlanmalıdır.

■ Aile şirketinin başarısı aile bireylerinin işe bakışı ile direkt etkilidir. Bireyler işe duygusal bir bağ, bir sahiplenme ve bir sorumluluk içinde mi bakıyorlar yoksa o iş onlar için sadece maddi gelir getiren bir düzen mi?

■ Lidersiz bir aile şirketi, kaptansız bir gemiye benzer. Nasıl aile bireylerinin hepsinin ayrı ayrı önemi ve değeri varsa bu değerleri normal ve sürdürülebilir bir düzene ancak bir lider koyabilir. Bu lider, lider olmayı bildiği kadar aile bireylerinin önüne çıkma isteğine gem vurabilecek, onlara emanetlerine layık olduğunu gösterecektir. Kendini kabul ettirememiş bir lider sürekli sorun kaynağıdır.

■ Aile üyelerinin işyerinde sorumlulukları, alanları, yetkileri net olarak belli olmalıdır. Her işi herkes yapar anlayışı aile şirketlerinde sorun kaynağıdır.

■ Aile üyelerinin şirketten sağladıkları maddi kazançlar muhakkak tanımlı, açık ve net olmalıdır. Asla gizli bir uygulamaya müsaade edilmemelidir. Çalışan aile üyeleri düzenli ve belirli bir

ücretle maaşlandırılmalıdır. Bu maaşlar yaptıkları iş ve performanslarına uygun olarak belirlenmelidir. Şirket içinde hisse yapısı açık ve net olarak bilinmelidir. Hissedarlar şirket kar ettiği ve kar dağıtımına karar verildiği takdirde kar payı almalarıdır. Yönetim kurulu üyelerinin de bu sorumluluklarından dolayı irat almaları normaldir.

■ Moda oldu yakıştırmalarına aldanmayın. Muhakkak bir aile şirketi anayasası oluşturulmalıdır. Bu anayasa iyi günde, kötü günde aile şirketinin yönetimi için rehber olacaktır.

■ Kurumsallaşmaya sakın boş vermeyin. Kurumsallaşma sürecinde profesyonelleşmeye de özel önem verin. Profesyonelleşme illa ki dışarıdan alınacak kişilerle olmaz, aile bireylerini de iş yerinde profesyonelleştirebiliriz.

■ Yeni kuşakları yeteneklerine, özelliklerine ve eğitimlerine göre şirketin içinde kullanın. Her aile bireyi gelip bu şirkette çalışacak diye bir şey olmamalıdır.

■ Aile şirketlerinin kurucuları o görevleri hiç devretmeyecekmiş gibi davranabilirler. Oysa her görev için yedekleme yaparak geleceğin kadroları hazırlanmalıdır.

■ Aile şirketini ayakta tutan şeyler manevi değerler olmalıdır. Ama ne yazık ki maaşlar, arabalar, evler, tatiller, kişisel harcamalar gibi şeyler daha öne çıkmaktadır. Manevi değerlerin önce tutulması için özellikle liderler ciddi bir biçimde düşünmeli ve planlamalıdır.

■ İş yerindeki sorunlar istenmese de aile içine yansdığına göre aile içi sorunlar da ne yazık ki şirketlerin içine yansımaktadır. Aile şirketlerinin başarısı hem şirket içi hem de aile içi huzura bağlıdır.

Organize Sanayi Bölgeleri Derneği (OSB-
DER), Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu
(DEİK)'in Kurucu Kuruluşları arasına
katıldı.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Türk Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Türkiye Bankalar Birliği (TBB), Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKKONFED) gibi Türkiye'nin en büyük iş ve meslek örgütlerinin bulunduğu DEİK'in kurucu kuruluşları arasına, Organize Sanayi Bölgeleri Derneği (OSBDER) de katıldı.

Ekonomi Bakanlığı tarafından yeniden yapılandırılan Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)'in kuruluşundaki 99 kuruluş arasında 21. kurucu kuruluş olarak yer alan OSBDER, Organize Sanayi Bölgeleri (OSB)'nin ortak sorunlarına çözüm aramak, onların başarılarının artması için gerekli olabilecek araştırmalar yapmak, değişen ve gelişen ülke ve dünya koşullarında yapılan ve yapılması gereken idari, mali, hukuki düzenlemelere görüş oluşturmak amacının yanı sıra, dahil olduğu DEİK bünyesindeki faaliyetleriyle de, OSB'lerin ve OSB'lerde bulunan sanayici ve işadamlarının ihracatının artmasında ve yeni pazarlara açılmaları konusunda yol gösterici olmayı amaçlıyor.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin de kurucuları arasında yer aldığı OSBDER Yönetim Kurulu Başkanı Vahit Yıldırım, konuyla ilgili yaptığı açıklamada; Türk özel sektörünün dış ekonomik ilişkilerini yürütme, bu bağlamda

yurt içi ve dışı yatırım imkânlarını araştırma, Türkiye'nin ihracatını artırmaya katkı sağlama ve benzeri iş geliştirme çalışmalarını koordine etmekle görevli olan DEİK'in kurucu kuruluşları arasında yer almaktan memnuniyet duyduklarını ifade ederek, mevcut faaliyetlerinin yanında, OSB'lerde faaliyet gösteren sanayicilerin uluslararası arenadaki rekabet gücünü artırmak için de DEİK bünyesindeki faaliyetlerde aktif olarak rol alacaklarını ve gerekli desteği sunacaklarını söyledi.

OSB'lerin çözüm ortağı

OSBDER, üye OSB'lerin ortak sorunlarına çözüm aramak, onların başarılarının artması için gerekli olabilecek araştırmalar yapmak, değişen ve gelişen ülke ve dünya koşullarında yapılan ve yapılması gereken idari, mali, hukuki düzenlemelere görüş oluşturmak ve çeşitli konularda destek hizmetler verebilmek üzere kurulmuştur. OSBDER'in vizyonu; sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın, ulusal rekabet yeteneğini geliştirmenin, planlı sanayileşmenin ve ulusal sanayinin temel dinamiği olan OSB'lerin ve OSB'lerde bulunan sanayici ve işadamlarının; tüm ilgili tarafların ve kamuoyunun takdir ve kabulünü kazanarak ortak sesi ve temsilcisi olmaktır.

Detaylı bilgi için:

Özgü Özkütük

Söğütözü Mahallesi 2175 Sokak

Söğüt İş Merkezi No 4/9 Söğütözü / Ankara

Tel: (0312) 220 23 73 - 74 Fax: (0312) 220 21 27

E-mail: ozgu@osbder.org

TİCARİ İŞBİRLİKLERİ

BRNO20141007001 Norveçli firmanın metal kapaklı kutu imalatçı arayışı

Norveçli bir firma metal ve kapaklı kutu üreticileri aramaktadır. Firma aşağıda belirtilen ölçülerde yuvarlak, metal ve kapaklı kutu imalatçıları ile temasa geçmek istemektedir. İlk sipariş 1000 adet olacaktır. Sonradan ilave sipariş verilebilir. 1000 kutu içerik olarak aşağıdaki 4 farklı ölçüde olacaktır.

Metal Kutu Ölçüleri;

- Çap:5 cm; Yükseklik:8 cm
- Çap:9 cm; Yükseklik:14 cm
- Çap:12 cm; Yükseklik:21 cm
- Çap:15 cm; Yükseklik:21 cm

Metal Kutular Norveçli firmanın belirleyeceği renklerde olacaktır. Norveçli firma üretici adaylarından aynı zamanda kutuları belirlenecek renklerde boyayabilmelerini beklemektedir.

Ek olarak üretici firmalardan kutuların gıda maddeleri ile temas edebilir olduklarına dair, yerel makamlardan alınmış bir sertifikasyon istenmektedir. Bu sertifikasyon aynı zamanda Avrupa Birliğince de tanınıyor olmalıdır. Metal kutular ve kapaklarının Alüminyum içermemesi gerekmektedir.

BRDE20140808001 Alman firmanın plastik tank arayışı

Bir Alman firması atık su depolama tankı üreticileri aramaktadır. Talep edilen tank plastik olup, iki bölmeli, minimum 3 bin litre kapasiteli, toprak altına monte edilmeye uygun, korozyona ve 1 metre derinlikteki yer altı sularındaki hareketlere dayanıklı olmalı ve sızdırmaz olmalıdır. Firma bu özelliklere uygun üretim yapabilecek firmalar ile üretim anlaşması yapmak istemektedir.

BRIT20141007001 İtalyan aracı firmanın bayan giyim ürünleri ve gelinlik için kumaş tedarikçileri / üreticileri arayışı

İtalyan bir aracı firma bayan giyim ve gelinlik üretimi için kumaş üreticileri veya tedarikçileri ile ilgilenmektedir. İtalyan bir aracı firma bayan giyim ve gelinlik elbisesi üzerine kumaş üreten veya tedarik eden Avrupalı firmalar aramaktadır.

İtalyan firma tercihen stoklu çalışabilen ve anlık taleplere hızlı cevap verebilecek firmaları tercih etmektedir. İtalyan firma, pazarını İtalya'ya genişletmek isteyen firmalar ile çalışmak istemektedir.

Aracı firma, tekstil tasarım, giyim endüstrisi ve moda alanlarında faaliyet gösteren firmaları tercih etmektedir.

BOSE20141008001 İsveçli güneş kolektörü üreticisi firmanın partner arayışı

İsveçli bir güneş kolektörü üreticisi, yenilenebilir enerji alanında genişlemek isteyen ve 160 C ye kadar buhar ve ısı üretebilen güneş kolektörlerinin üretimi ile ilgilenen endüstriyel firmalar ile üretim lisans anlaşması yapmak istemektedir. Bu yeni ve patentli teknoloji, parabolik güneş kolektörleri yardımı ile ısı ve 160 dereceye kadar buhar üretebilmekte olup, birçok ülkedeki hastane, okul, sanayi ve konutlarda uygulanmıştır.

BRNO20140925001 Norveçli tasarım firmasının üretici/tedarikçi arayışı

Restoranlar için yaratıcı çözümler üretmek üzerine faaliyet gösteren Norveçli bir tasarım firması kullan-at türünde yaratıcı züccaciye ürünleri üreticileri / tedarikçileri arayışındadır. İlgilenilen ürünler alışılmış malzemelerin dışında malzemelerden imal edilmiş veya multifonksiyonel özellikte olabilir. Talep edilen ürünler kâğıttan olabileceği gibi palmye yaprağı gibi değişik malzemelerden de imal edilmiş olabilir. Bu ürünler taşıma esnasında kırılmamalı, sızıntı yapmamalı ve kolay çözünebilir olmamalıdır.

BRNO20141020001 Norveçli firmanın otomatik un paketleme makine üreticisi arayışı

Norveçli bir firma un dolumu için tam otomatik dolum makinesi arayışındadır. Firma tam otomatik un dolum makineleri üreten makine imalatçıları ile test ve satın alma noktasında ilgilenmektedir. Norveçli firma 1 kg ve 2 kg olmak üzere 2 farklı tipte kâğıt ambalaja doldurmak üzere un paketleyecektir. İstenen makinenin ölçüleri Genişlik: 2 metre, Uzunluk: 6 metre ve yükseklik: 3 metre olacak biçimde ve bu ölçülerden fazla olmamak kaydı ile tam otomatik dolum makinesi arayışındadır.

BRRO20131007001 Romanya'dan kimyasal distribütörün üretici arayışı

Romanya menşeli bir firma, ahşap, boya, yapıştırıcılar ve aşındırıcı ürünlerinin tamamlayıcı kimyasallarının toptan satışını ve dağıtımını yapmaktadır. Firma distribütörlük anlaşması yapabileceği ve yukarıda adı geçen kategorilerdeki ürünlerin üretimini yapan firmalar ile ilgilenmektedir. Firma kendi bünyesinde uzmanlar istihdam etmekte olup, tamamlayıcı kimyasallar konusunda uzmanlaşmış ve sürekli müşteri memnuniyeti sağlamayı amaç edinmiş bir firmadır. Firma tamamlayıcı kimyasalların Romanya'da satışını ve dağıtımını yapacaktır.

BRUK20141010001 İngiliz firmasının baharat tedarikçi arayışı

İngiliz bir firma, yüksek kalitede baharat üreten tedarikçi arayışındadır. Geniş yelpazede çeşni ve çeşnilendirici maddelerin üretimini yapan İngiliz firması, yüksek kalitede baharat üretimi yapan firmalar ile taşeronluk anlaşması yapmak istemektedir. Gıda ürünleri üretimi yapan İngiliz firma 100% doğal içerikli, katkısız ürünler kullanarak et, balık ve sebzelerde kullanılmak üzere aromalı çeşnilerin üretimini yapmaktadır. Firma, pul biber, acı kırmızı biber, karabiber, beyaz biber, kırmızı toz biber, kimyon, kişniş, soğan tozu, tuz, kekik, kerevit sağlayacak tedarikçileri aramaktadır;

TEKNOLOJİ İŞBİRLİKLERİ**13 DE 76DX 3S0V Alman araştırma enstitüsünün proje ortağı arayışı**

Elyaf takviyeli kompozitler üzerine çalışan bir Alman araştırma enstitüsü su ile kendi ısını dengeleyebilen kalıp mandrel geliştirmektedir. Bu ürünün üretiminde karmaşık bir geometriye sahip elyaf takviyeli kompozitler kullanılmaktadır. Firma prototip oluşturma aşamasında teknik destek alabileceği proje ortakları aramaktadır.

TOPL20130708001 Polonyalı KOBİ'nin lisans sözleşmesi arayışı

Polonyalı bir KOBİ polyolefin atıklarının kimyasal reaksiyonları ile ilgili bir teknoloji geliştirmektedir. Bu teknoloji atık plastiğin sağlıklı geri dönüşümünün sağlanması açısından büyük bir avantaj sağlamaktadır. Bu teknolojiyle plastik atıkların katalitik kreaking sorunu ortadan kaldırılmaya ve plastik atıkların yok edilmesi ya da yakılması yerine geri dönüşümünün sağlanmasına odaklanılmıştır. Firma patentine sahip olduğu bu teknolojiyi bir firmayla lisanslı hale getirme istekindedir

TOIT20140109003 İtalyan araştırma merkezinin finansal ve teknik destek arayışı

İtalya'daki bir üniversitede etkisiz matrislerdeki etkin katkı maddelerinin hareketsizleştirilmesi ve aktif paketleme sistemi geliştirmiştir. Bu ürünle raf ömrü uzatılmıştır. Merkez finansal ve teknik destek arayışındadır.

TONL20130708002 Hollandalı araştırma örgütünün teknolojik işbirliği arayışı

Hollandalı bir firma 3 boyutlu yazıcı ile teknik seramik parçaların üretilmesine dair bir teknoloji geliştirmektedir. Parçalar yüksek dolgulu seramik hamuru kullanılarak 'katman-katman' oluşturulur. Şu anda alüminyum oksit ve nitrat, silikon karbür ve benzeri gibi materyallerden oluşmuş seramik ve pizo elektrik seramik kullanılarak üretim yapılabilmektedir. Örgütün teknolojik işbirliği arayışı bulunmaktadır.

TOAT20130829001 Avusturyalı KOBİ'nin ortak arayışı

Avusturyalı bir KOBİ ışık frekanslarının dönüştürülmesi için uygun maliyetli bir teknoloji geliştirmektedir. Nano yapılı bir tabaka sayesinde dalga boyu spektrumu genişletilerek güneş hücrelerinin etkinliği yüzde 5 oranında artırılır. Bu teknoloji cam veya sentetik tüm fotovoltaiik (PV) modüllere entegre edilebilir. Firma bu teknolojiyi geliştirebilmek için çalışabilecek ortaklar aramaktadır.

TONL20140203001 Hollandalı firmanın finansal ve teknolojik destek arayışı

Hollandalı bir KOBİ geliştirdiği teknolojiyle atık yağı standart motor yakıtına dönüştürmektedir. Teknolojisi patentlenmiş olan firma endüstriyel ya da gemi atıkları gibi atık yağları ve pirolizi yağların geri dönüşümünü sağlamaktadır. Firma atık yönetimi alanında çalışma gösteren firma ya da buluşçularla bir atık geri dönüşüm tesisi kurulması aşamasında ortak çalışma yürütmek istemektedir.

11 AT 0108 3M1K Avusturyalı araştırma şirketinin teknolojik partner arayışı

Avusturyalı araştırma şirketinin hub motorlar için geliştirdiği yeni soğutma teknolojisi akslar yoluyla hava girişi sistemine bağlıdır ve geliştirilen bu teknoloji ile hub motorlardaki ağır metal kullanımı ve yüksek maliyetler düşürülürken nihai ürünün çok daha hafif olması sağlanmaktadır. Firma kendisiyle işbirliği yapacak ve ürettiği teknolojiyle ilgilenen endüstriyel/ Kobi ortaklar ya da teknolojiyi kullanmak amacıyla lisansa yönelik talebi olan firmalar aramaktadır.

12 DE 0855 3QCP Alman KOBİ'nin endüstriyel ortak arayışı

Bir Alman firması mayalandırıcılar ve bio-reaktör- lere bağlı sürece dair geliştirdiği gaz analiz sensör- leri ve gözlemlene sistemiyle örneğin bio-proseste fermentasyonun ya da hücrelerin büyümesinin daha rahat gözlemlenebilmesini sağlamaktadır. Firma özel- likle ilaç sektöründe ve biyoteknoloji alanında teknik işbirliği ve ticari anlaşmalar yapabileceği ve teknik yardım alınabilecek endüstriyel ortaklar aramaktadır.

TOPL20140529002 Polonyalı firmanın ticari ve teknolojik ortaklar arayışı

Polonyalı yeni kurulmuş bir firma, plastik pro- totip kalıpların ve materyallerin üretimi için uygun elektret temelli üç boyutlu printer teknolojisi geliştirmektedir. Firma; ticari ve teknik işbirliği kurabileceği ortaklar aramaktadır.

Ayrıntılı bilgi ve iletişim**Emre Akilli****emre.akilli@ebiltem.ege.edu.tr**

başısında ciddi çalışmaları

İzmir'e gelen turist azalıyor

İzmir'e Ekim ayında gelen turist sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 17, yılın ilk 10 ayında ise bir önceki yıla göre yüzde 7'lik düşüş gösterdi. Yılın 10 ayında kente gelen turist sayısı, 8 ay boyunca bir önceki yıla göre düşüş kaydetti.

İzmir Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerinden derlenen bilgilere göre, 2014 yılına kötü giriş yapan İzmir turizmi, düşüşünü Ekim ayında da sürdürdü. Kente ekim ayında, havayolu girişlerinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1'lik artışla 77 bin 152, denizyolu girişlerinde ise yüzde 35,2'lik azalışla 54 bin 98 olmak üzere 131 bin 250 turist giriş yaptı. Ekim 2013'de 159 bin 901 turistin geldiği kentteki turist sayısı yüzde 17,9 azaldı.

Turist sayısı 8 ay boyunca düştü

Kente 2014 yılında şu ana kadar 1 milyon 225 bin 960 turist giriş yaptı. Geçen yılın aynı döneminde ise İzmir'e 1 milyon 318 bin 875 kişi geldi. İzmir'e yılın 10 ayında gelen turist sayısı ise Şubat ve Nisan ayları dışında hep düşüş yönünde oldu. İzmir turizmi, Ocak ayında yüzde 3, Mart'ta yüzde 20, Mayıs'ta yüzde 11, Haziran'da yüzde 5, Temmuz'da yüzde 3, Ağustos'ta yüzde 6, Eylül'de yüzde 10 geriledi. Turizm istatistikleri bir tek Şubat ayında yüzde 56, Nisan'da yüzde 4 artarak yüzleri güldürdü.

Kruvaziyerdeki düşüş yüzde 30'ları aştı

Türk kruvaziyer turizminin öncülerinden olan İzmir'de bu alandaki düşüş de devam ediyor. Ekim 2014'de kente 49 bin 149 turist kruvaziyerle giriş yaparken bu rakam geçen yılın aynı ayında 77 bin 554 olarak gerçekleşti. Ekim ayı turist sayısında yüzde 36,6 azalma yaşandı. Yılın 10 ayında ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 31'lik azalışla 307 bin 269 turist kruvaziyerle İzmir'e geldi.

İzmir'i tercih eden turistlerin ülkeleri sıralamasında Almanya yine ilk sırada yer aldı. Yılın ilk 10 ayında 316 bin 474 Alman turist, 122 bin 902 Fransız, 118 bin 576 İtalyan, 97 bin 178 de İngiliz turist İzmir'i tercih etti.

İzmir tanıtıldıysa niye düşüştüyüz?

Ege Turistik İşletmeler ve Konaklamaları Birliği (ETİK) Başkanı Mehmet İşler, kente havayolu girişlerinde ve konaklama sektöründe yüzde 4'lük artış olmasına karşın kruvaziyerde yüzde 30'lar civarında, genel verilerde ise yüzde 7'lik düşüş yaşandığını, İzmir'in "kan kaybettiğini" savundu. Türk turizminde güzel gelişmeler yaşanırken İzmir turizmindeki kötü gidişi eleştiren İşler, "EXPO 2020'yi kazanamadığımızda 'Kazanamadık ama hiç olmazsa İzmir'i tanıttık' dediler, milyarlarca lira boşa gitti. İzmir tanıtıldıysa niye yüzde 7 düşüştüyüz?" diye konuştu. İzmir iyi, pazarlanabilir bir ürün olduğunu ancak marka şehir yapılamadığını savunan İşler, kentin zenginliğine rağmen tanıtımdaki başarısızlık nedeniyle pastadan istediği payı alamadığını savunarak şöyle devam etti: "Bugün Türkiye turizmi yüzde 7-8 büyürken, İstanbul, Antalya, Muğla büyürken sadece İzmir turizminin yüzde 7 gibi geriye gitmesinin başka izahı yok. 5 milyon nüfuslu bir kent Muğla'nın ilçeleri kadar turist çekemiyor. Bu bir ayıptır. İzmir turizmi kan kaybediyor. İzmir geçen yıl bu zaman 10 aylık süreçte kruvaziyerde ve konaklamalarda artı değerdedi, şimdi eksideyiz. İzmir'i yönetenler turizm konusunda son derece duyarsızlar. Tanıtımı olmayan ürün satılamaz. İzmir, hiçbir şekilde uluslararası platformda tanıtılmıyor. İzmir Büyükşehir Belediyesi, İzmir Ticaret Odası, kentin tanıtımı için en ufak bütçe ayırmamaktadır. Tanıtımı olmayan ürün satılamaz. Bu şehri yönetenler, turizm konusunda basiretsiz oldukları için İzmir turizmden istediği payı alamamaktadır."

